

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 279 (2851) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

KORUNK VEZETŐ ESZMÉI

Írta: vitéz IMRÉDY BÉLA

Van-e egyáltalán koreszme? Van-e olyan gondolatok, olyan törekvések, vágyak, van-e olyan lelki beállítottság, amely az egész világon, vagy legalább is egyes világrészekben, tehát az emberiség nagy tömegében, mint valami közös szellemiség jelentkezik?

Általánosságban, etvontan erre a kérdésre csak igennel lehet felelni. Ha már most rövid vezérszavakban akarjuk összefogni a mai kor jellegzettségét azt kell mondanunk, hogy ez a mai kor a népi egységnek és a szociális igazságnak a kora. Ez a két eszme rokon egymással, mert egy nép egysége csak igazságon, társadalmi igazságon alapulhat. És mind a két vezetógondolat belegyökerezik abba a nagy ideális vágyódásba, amely a szétválás, a differenciálódás hosszú folyamata után most ismét az egyesülés, az integrálódás felé mutat, s amely az individualizmusból egy kollektivebb, közösségi életforma irányába tereli az emberiséget.

Népi egység és szociális igazság rövid vezérszavak. Ugyanabba a kategóriába sorozódnak, mint a szabadság, egyenlőség és testvériség vezérszavai. Eléggé egyszerűek és erőteljesek arra, hogy tömegérzelmeket váltssanak ki, indulatkeltő hatásaikkal tehát alkalmasak arra, hogy mozgásba hozzanak a cselekvésre ösztönözzenek tömegeket. Ha a kutató emberi elme természetének megfelelően e vezérszavakat alkatelemeire bontjuk és megkeressük, mit rejtenek magukban; más szóval ha pontokban kíséreljük elosorolni azokat az irányító gondolatokat, amelyek a népi egység és a szociális igazság programot jelentő vezérszavakban foglaltnak, úgy korunk alapvető vonásait a következőkben vázolhatjuk fel:

1. Első jellegzetessége korunk fejlődésének a közösségi szempontok előtérbe nyomulása az egyéni érdekekkel szemben. Láttuk, hogy az egyének a felszabadulása, amely a középkor kötöttségeiből való kivetkőzés vágyából állott elő, végkifejletében hova vezetett. Lassankint szétmorzsolgt minden közösséget s a legvégén a legtermészetesebb közösséget: a családot is kikezdte. Itt esett bűnbébe a természettel szemben és ebbe bele kellett pusztulnia. Az ideáljaitól kifosztott, minden közösségi légytel nélkül haldokló emberiség rádöbbent először a legtermészetesebb, mert vérségi kapcsolaton alapuló közösségnek, a családnak, ezen keresztül a többi közösségnek az értékére, felismerte, hogy az embernek a közösséggel, elsősorban a közelebbi családjával, majd a távolabbi

családdal, tehát elsősorban fajtájával, nemzetével szemben vannak köteleiségei, amelyeknek teljesítése rangban megelőzi a közösségtől független egyéni vágyainak kielégítést, viszont amelyeknek nemteljesítése tapasztalataink szerint szinte törvénytörésnek mondható következetességgel, végéreményben az egyén biztonságát is kockáztatja. Ennek a felismerésnek a hatása alatt megváltozott az emberiség értékelési skálája is, az válik jóvá és kívánatossá, ami fajtánk és nemzetünk minél több tagjának erkölcsi, szellemi és anyagi emelkedését szolgálja, nem pedig azt, ami az egyesnek sokszor mások rovására — nagyobb hatalmat, jólétet nyújt, vagy akár a szellemi javak élvezete tekintetében hozza jogosulatlanul előnyösebb helyzetbe.

Ez persze nem jelenti a falanszter szűrkességét. Az új világ társadalmi tagolt társadalom, a vezetők és vezetettek lépcsőzetesen, mintegy piramis formájában helyezkednek el itt is, de jellemzője az, hogy a vezetők kiválasztása helyes elvek szerint történik. A születési előjog, vagyoni helyzetből eredő előnyök idejüket multák s a tehetség, tudás, a tisztesség, áldozatkészség és közösségi érzés azok a tulajdonságok, amelyek a vezetésre képesítik.

Az új világban tehát nincs helye a kaszt szellemnek. Ócska és lebonításra érett akadályok a társadalmi választalok, nincs fent gőg és lenézés, nincs alant irigységbe ferdülő vagy letargiába hulladó tehetetlenség. Egy új, együtteselkvő, együttérző, együttlétező nemzeti társadalomnak a képe az, amely az új világ munkásainak a szeme előtt áll. Egységes tömegekből, egységes elvek szerint kiemelkedő, egészséges vezetők, akik egynek érzik magukat a nemzetet minden tagjával és akiket épp ezért a vezetettek saját fajtájuk legjobbjait, legkülönb megtestesítőinek tekintenek: ez a megoldása a sokat vitatott elit és tömeg problémájának.

2. Szorosan kapcsolódik ehhez a népi gondolatnak az uralma. Mit jelent a népi gondolat?

Jelenti elsősorban a népi kultúra elemeinek feltárását, tudatosítását, megbecsülését s a magas kulturának ezekhez a népi gyökerekhez való kapcsolását. Jelenti azután a népi gondolat a néptestnek, a nemzettestnek feltöltő ápolását, tehát egészségügyi és fajvédelmi szempontok érvényesülését családvédelmet és népgondozást. De jelent egyben népi gazdasági politikát is. Kezdve az egészséges földbirtok politikától a gazdasági intézmé-

nyek és a gazdasági szervezeteknek olyan megalkotását, amely a nép, a kisemberek millióinak érdekeit szolgálja, annak jár a kezére s annak gazdálkodását, termelését és fogyasztását akarja könnyíteni és emelni. Jelenti végül a népi egység gondolatát nemcsak érzésben, gondolatban és szép beszédekben, hanem intézményekben. Tehát a vezetők helyes kiválasztását s a népből eredő tehetségek feltörésének akadálytalan útját.

3. Jellegzetessége a mai kornak a nemzeti érzésnek a nacionalizmusnak hangsúlyozása. Sokan azt mondják talán, hogy a nacionalizmus már a mult század uralkodó eszméibe is helyet foglalt. Tény, hogy a nemzeti gondolatnak, a nemzeti államok kialakulásának kora a XIX. század volt. De a nemzeti gondolat ma mélyebb, spirituálisabb értelmet nyer, amelyet talán úgy lehetne megfogalmazni, hogy ez a nacionalizmus tudatos felismerése és elismerése annak, hogy az emberiségnek a maga közös munkájában szüksége van tagolódásra s ennek a tagolódásnak módját maga a természet mutatja meg a tajukra és nemzetre osztás tényével. A nemzetekre tagoltság értékének tudatos igénylése; ez a mai nacionalizmus, amely szembefordulást jelent nemcsak a világpolgárság delibábja után futkosó szépleikkkel, hanem a sovíniszta tulzókkal szemben is akik az egységnek és önhietségnek képviselői a közösségek életében.

4. A szociális igazság érvényesítése, mint uralkodó csillagzat jelenik meg az új horizonton. A társadalmi megbecsülésnek a lokát anyagi és erkölcsi vonalon egyaránt az egyéneknek a nemzet szempontjából vett értékesége, tehát a köznek tett szolgálata kell, hogy megszabja. Különbségek természetesen mindig lesznek az emberek közötti érték és érdem szerint és ezeket a különbségeket érvényesíteni is kell, mert ez is igazság. A különbségtétel azonban a jövedelem és vagyonmegosztás terén mérsékeltbb határok között mozoghat csupán, a kirívó egyenlőtlenségeket tehát, mint a régi világ csökevényeit, fokozatos, céltudatos politikával vissza kell fejleszteni.

Az együvértartozás érzéséből folyik nemcsak a kasztzerű különbségek eltörlése, hanem gondoskodás a nemzettest minden tagjáról, tehát, egy olyan szociális hálózatnak a megteremtése, amely minden emberhez elér, senkit anyagi vagy erkölcsi hájában magára nem hagy, amely tehát élővé teszi azt a felelősségérzetet, amely kölcsönös kell, hogy legyen egyén és közösség között.

A jótékonykodásnak a világgal lejárt és helyébe lép a szociális igazság érvényesítése. De ne legyen félreértés, a jótékonykodás a maga idejében helyénvaló volt, sok szép eredményt ért el és mindig nemcsak hajlani fog maradni, csupán azt mondja az új világ szava, hogy a jótékonykodás, mint a szociális igazságtalanságnak tökéletlen korrekтивuma ma már nem elég, bár a jótékonykodásnak a mélyén mindig ott rejlett és ma is ott rejlik az emberi szívnek odahajlása a szenvedő, az elesett, a rászoruló felé s ez soha sem válik túlhaladottá.

5. A munka és tőke viszonyában a munka elsőbbsége domborodik ki, a gazdasági élel és társadalmi együttélés tengelyévé a munka válik. A munkának természetesen az új gazdasági korszakban is szüksége lesz azokra a tapasztalatokra amelyekkel a tőkegazdálkodási termelési rendszerben szerztünk, a műszaki, szervezési, pénzügyi, technikai vívmányok továbbra is értéket képviselnek az emberiség szempontjából, de mindezeket át kell alakítanunk annak a célnak a szolgálatára, hogy minden munkaerőt produktív munkába állítsunk. Az új társadalomnak a főcélja mindenkit bekapcsolni a közös munkába, mindenkinek megadni a munkalehetőséget és ezzel a tisztességgel megélt, de ugyanakkor mindenkit részvételre kötelezni a közös termelési munkában.

6. Tervszerűen irányított gazdálkodás váltja fel az egyéni nyereség és a piaci árak játéka felépülő liberális tőkegazdálkodást. Az irányított gazdálkodás nem jelent gazdasági diktatúrát, hanem kereteknek a megszabását, amelyeket az egyéni gazdálkodás tölt ki, hogy az egyéni leleményesség, az egyéni törekvés, a tulajdon hatalmas rugói továbbra is ott szerepeljenek az emberiség gazdasági, anyagi jólétének fejlődésében. Kiegészíti majd ezt a tervszerűen irányított nemzeti gazdálkodást a nemzetek között kifejlődő nagyvonalu gazdasági együttműködés, amelynek természetesen megvannak a maga politikai előfeltételei. Meggyőződésünk, hogy a háború befejezése után rendkívül nagyarányu gazdasági munka fog megindulni szerte a világon és rövid idő — egy-két évtized — múlva a mainál sokkal magasabb életstandard fog élni az egész emberiség.

Ha már most összefoglaljuk mindazt, amit elmondottunk, ezeknek az irányító eszméknek a mélyén az egyén és a közösség viszonyának gyökeres változása rejlik. A liberális tanítással szemben, hogy az egyéni javak szellemességéből áll elő a közös, itt más té-

tel áll: az egyennek a közösség alárendeléséből, az áldozat vállalásából áll elő a közösségnek a java és a közösség javán keresztüli nyílhat meg a benne élő egyén boldogulásának igazi, tartós biztonságát nyújtó útja. Ehhez az alárendeléshez persze fegyelem kell. Kell lelki magatartásban és külső megnyilatkozásban egyaránt az áldozat és fegyelem szellemét, megtestesítő katonás életforma, kell háboru-

ban épügy, mint békében, heroizmus, tehát lemondás, önlegyőzés és a küzdelemnek vállalása. Nem annyira a külső fegyelmelés, rendtartás eszközei, sokkal, de sokkal inkább a lélek belső fegyelme, a meggyőződésből, átélésből fakadó odaadás adják az új rend összetartó erejét. Mindez nagy belső telormot, nagy belső megtisztulást igényel, amely csak a léleknek mindenek végső okához, az Istenhez

való kapcsolásában találhatja meg igazi indítékát. A tekintély elve, mely a felvázolt irányító gondolatokat végigkíséri, így kap szilárd őstálat magát alá. Nincs tehát akunk félteni az új idők igazi szellemétől az istenitelt és a vallásosságot. Vannak talán fájdalmas tüközések, de a történet mélyén meg lehet hallani az új világ telkének összecsendülését az örök igazságkeresés lelkevel.

Bulgária hadatüzent Angliának és Amerikának

Hongkong eleste küszöbön áll. — Amerika nem küld több hadianyagot Angliának. — Knox tengernagy sürgősen Hawaiba utazott

Szófiából jelentik: (Stefani) A bolgár képviselőházat szombat déle összehívták. Az ülésen Filov miniszterelnök fontos kormánynyilatkozatot tett. (MTI)

Szófiából jelentik: (NTI) Bulgária hadatüzent Angliának és az Egyesült Államoknak. A hadüzenetet Filov miniszterelnök jelentette be szombat déle 12 órakor az országgyűlésen. MTI

HONGKONG FŐ VÉDELMI VONALA JAPAN KÉZEBEN

Tokióból jelentik: (NTI) Hivatalosan megerősítették azt a hírt, hogy a japán csapatok elfoglalták Kaulunt. Ezzel Hongkong fő védelmi vonala kezükbe került és most már a város ellen készülődnek. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI) Kaulun elestével Hongkong védelme válságos helyzetbe került. Katonai megfigyelők véleménye szerint a város eleste napok vagy csak órák kérdése. Már csak egy kilométeres sáv választja el a japánok állásait a várostól. Kaulun elestével egy víztartály is a japánok kezébe került. Ez a tartály Hongkong ivóvízellátását szolgálta. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A császári főhadiszállás közli, hogy a japán repülőgépek pénteken hevesen támadták Batangast, Ibat, Clarkfieldet és egy másik Manila-környéki helységet. 8 amerikai repülőgépet lelőttek, 14-et a földön pusztítottak el, megsemmisítettek azonkívül három vízrepülőgépet is. — Jelentik továbbá, hogy a haditengerészet légiereje Honkong támadása közben csütörtökön elsüllyesztett egy angol tropedonaszádot és egy ágyunaszádot, valamint három kereskedelmi hajót. Csütörtökön a Wake sziget elleni támadásban a japán hajóhad egységei

súlyosan megrongáltak több amerikai katonai célpontot. (MTI)

A Pest írja: *Sanghai-i jelentés szerint amerikai angol és kínai vezérkari tisztek értekezletre jöttek össze a burmai út védelme ügyében. Attól tartanak, hogy a burmai út ellen közvetlenül várható a japán támadás, mivel a felvonulás Thaiföldön és Francia-Indokínában befejeződött.*

Uj Nemzedék írja: Newyorki jelentés szerint a japánok három nagy hidőállást építettek ki Luzon szigetén. Innen három irányban akarnak Manila, a sziget fővárosa ellen törni

Rómából jelentik (Bud. Tud.): A háromhatalmi egyezmény tagállamainak katonai egysége számára a Kelet-Ázsiában tartózkodó olasz haderő is készenlétben áll. — hangoztatják Rómában. Ez az olasz tengeri erő két: cirkálóból és néhány tengeraltjáróból áll, amelyek Sanghai előtt horgonyoznak. Ehhez csatlakozott az elmúlt nyáron az Eritrea könnyű cirkáló, amely kalandos úton érkezett Massauából Ázsiába. Ezek a tengeri erők kiegészítik a Sanghaiban és Tientsinben állomásozó tengerész-zászlóaljkat.

Karácsonyra rádiót és villamossági cikkeket

Ferenczy Zsolt és Emödi János

üzletében vegyen. Nagyvárad, Rákóczi-ut 11. szám alatt. Csillárok nagy választékban, legújabb rádiók részleteire is, rádió csere, telepes rádiók raktáron.

Ujabb szovjet hajókat várnak Istanbulba

Istanbulból jelentik (Bud. Tud.): Még ezen a héten újabb szovjet kereskedelmi hajók érkezését várják Istanbulba. Egyes híresztelésekkel ellentétben a hajók nem maradnak Törökországban és nem is adják át azokat a törököknek. Ugy tudják, hogy a török kormány a jövőben nem fogja átengedni a szovjet hajókat a Dardanellákon. (MTI)

La Lineból jelentik (Stefani): Gibraltar jelentés szerint az Orel Head

nevű 2600 tonnás vasrakományt szállító angol kereskedelmi hajót a szorosban egy légibomba elsüllyesztette. A legénységnek csak két tagját sikerült megmenteni. (MTI)

A háborúból visszatért csapatok ünnepélyes fogadtatásának sorrendje

A MTI jelenti: A szovjet háborúból visszatért csapatokat ünnepélyesen fogadják díszszemle keretében vasárnap 10 óra 30 perckor. Az ünnepély sorrendje: A legfelsőbb hadur képviselőiben a honvédezerkar főnöke meghallgatja 10 óra 30 perckor a Hősök-terén a gyors hadtest parancsnokának jelentését és ellép a csapatok arcvonala előtt. Ezt követően a Hitler-terén rövid beszédet intéz a csapatokhoz, szaleggal feldíszi a zászlókat és átadja a Kormányzó Ur által adományozott kitüntetésekét. Ennek megtörténte után a csapatok díszmenet keretében elvonulnak a vezérkar főnöke előtt.

Menyire élvezet!

RÁDIO GRAMOFON LEMEZ

MÁRKUS-TÓL

RÁKÓCZI-ÚT 49

CSERE! TELEFON: 144-939 RÉSZLET!

Huzás: Vasárnap!

Hosszu, izgalmas várakozással, tervezetésekkel teli hetek után végre elérkezik december 14! Ha löbb ki nem találják az olvasók, megmondjuk nyomban, hogy miért olyan nevezetes ez a nap. E napon történik meg a Katolikus Kör nagytermében, pontosan 10 órakor a „Nagyváradi Római Katolikus Egyházközség Asszonycsoportja”, a Szent Mónika Közösség jótékony sorsjátékának huzása. Egészen hivatalosan m. kir. közjegyző jelenlétében.

A sorsolást megelőzőleg szükségesnek látjuk a közönséget felvilágosítani a következőkről:

A huzás eredményét a hétfőn, december 15-én megjelenő Magyar Lapok és Néplap közlik majd. Ezeket tessék figyelni!

A nyereménytárgyak közül az első hat főb nyeremény: a bunda, ezüsttrófea, rádió, női és férfi kerékpár és férfi ruhaszövet, a sorsolás helyén rögtön átvehető. A többi december 14, 15, és 16-án egész nap a Szociális Testvérek Pray György-u. 5. számú házában. Az ez alatt az idő alatt ki nem váltott nyereményeket hat hétig őrzi a Szent Mónika Közösség s e hat hét alatt mindennap délután 4-6-ig vehetők át ugyancsak a Pray György-u. 5. szám alatt.

Mindazon nyereménytárgyak tulajdonjoga, melyeket ez idő alatt ki nem váltanak, visszaszáll a Szent Mónika Közösségre.

Még egyet! Akinek a jegye nem nyert most, ne érezzék magukat he-

Fej-

és deréktájás, idegesség, émelygés, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a **DARMO**

csapottaknak, veszteseknek. Vigasztalja őket a tudat, hogy a sorsjegyekért kiadott pénzzel jót tettek. Hiszen jótékony célu tárgysorsjátékról van szó. Valamit mégis nyertek, ami mindennél több: az Isten-áldását, mely a jószándéku, jóékony adakozást követi. S gondoljanak arra, hogy a közeljövőben ismételtlen megrendezendő tárgysorsjátékunkon talán majd az ő számukat is kihúzzák. H. M.

APOLLOBAN szombaton bemutató

Turay Ida és Szilassy László vígjátéka

Nincsenek véletlenek

Pénteken utoljára: **Egy tál lencse.**

Belvárosi

Egy életen át

Az asszonyok örök harca a szerelemért, a boldogságért és a csaláért. Paula Wessely óriás film e.

Vasárnap délelőtt 11 órakor filmcsemegék szenzációs műsorral.

CASINO Telefon: 19-48

Ma utoljára: **„A KIRCHFELDI PAP”**

Vasárnap **KARENINA ANNA**

Nézzé meg! **SCHVOY és TARR** Szaniszló-u. 1. Apo Illo-palota.

keresztény rádió és villamossági szaküzletét.

A legkiválóbb világmarkás rádiók, legszebb nemet **csillárok,** kiténő hópalackok és az összes villanycikkék, gazdag választékban. Az összes rádióalkatrészek és csövek raktáron.

Elsüllyesztették a japánok a 36.600 tonnás „Arizona” csatahajót

Tokióból jelentik (NTI): Mint a császári főhadiszállás jelentéi, bebizonyosodott, hogy a Hawa-i szigetek mentén tengeri ütközetben elsüllyesztették a 32.600 tonnás *Arizona* nevű csatahajót. Megerősítették azt a hírt is, hogy a Malaya szigetek magasságában a *Prince of Wales* és a *Repulse* csatahajókön kívül elsüllyesztették még egy angol romboló naszádot is. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI): A 32.600 tonnás *Arizona* nevű amerikai csatahajót 1915-ben bocsátották vízre és később korszerűsítették torpedókilövő csövekkel is felszerelték. Legénysége 1365 főnyi volt. (MTI.)

Berlinből jelentik (Bud Tud.): A *Völkischer Beobachter* közli az *United Press* washingtoni jelentését, amely szerint közvetlenül küszöbön állónak tartják, hogy Amerika katonai műveletet hajt végre a francia Martinique és a francia Guayana ellen.

Tokióból jelentik: (NTI) **Sanghajba érkezett hírek szerint Amerika december 11-én hivatalosan értesítette Angliát, hogy a legújabb fejleményekre való tekintettel, már nem áll módjában hadiszert juttatni a Brit birodalom megsegítésére.** (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani) A távolkeleti hajóhad első veresége után nem adott több életjelt magáról. Az el-

szünetelt csapás ugylátszik annyira erős volt, hogy időre van szükség, míg rendet teremtenek egységeik közt. — Knox tengerészeti miniszter sűrűsen Hawaiba utazott. Az amerikai hajóhad már minden fölényét elvesztette a japán flottával szemben. Több hajó utban van Kalifornia felé, hogy az otthoni gyárakban valamennyire rendezőhözjűk. Guam elvesztése után nehezen juthatnának amerikai hajók a kínai vizekre és ugyancsak veszedelmes kísérlet volna, ha megkísérelnék az angol flotta megmaradt részéhez való csatlakozást. (MTI)

JAPÁNT MÁR NEM FENYEGETI LÉGITÁMADÁS VESZÉLYE

Tokióból jelentik: NST jelentés szerint — mint a Mai Nap írja — a japán szárazföldi erők szövívője közölte, hogy Japánt nem fenyegeti többé légitámadás veszélye. Manilában máris 240 amerikai gépet semmisítettek meg és Hongkong elcste rövidesen várható.

Londonból jelentik: (A Mai Nap írja) A Daily Mail beszámol a malaccai japán sikerekről. Eszerint állandóan bombázzák a brit repülőtereket, úgyhogy az angol és ausztráliai őrségek kénytelenek voltak visszavonulni a singaporei repülőterekre. A japánok egymásután következő hullámokban támadnak és támadási rendszerükön

mevlátszik, hogy sokat tanultak a német légiertől. A japán szárazföldi erők ereje messze felülmúlja a brit erőket, úgyhogy az angol és indiai csapatoknak a legsúlyosabb próbákat kell kiállaniuk.

Sanghajból jelentik: (Stefani) A Luzon sziget déli részén partraszállott japánok Manila felé nyomulnak és már együttműködnek az északon partraszállott csapatokkal. A japán haderő közben Csong-Kai-Sekkel is folytatja hadműveleteket. Ha az ellenállás nem ér véget, akkor a háboru tovább tart Csongking elfoglalásáig. A kínai vizeken levő japán hadihajók számát sem csökkentették a csendes-óceáni hadműveletek következtében. (MTI)

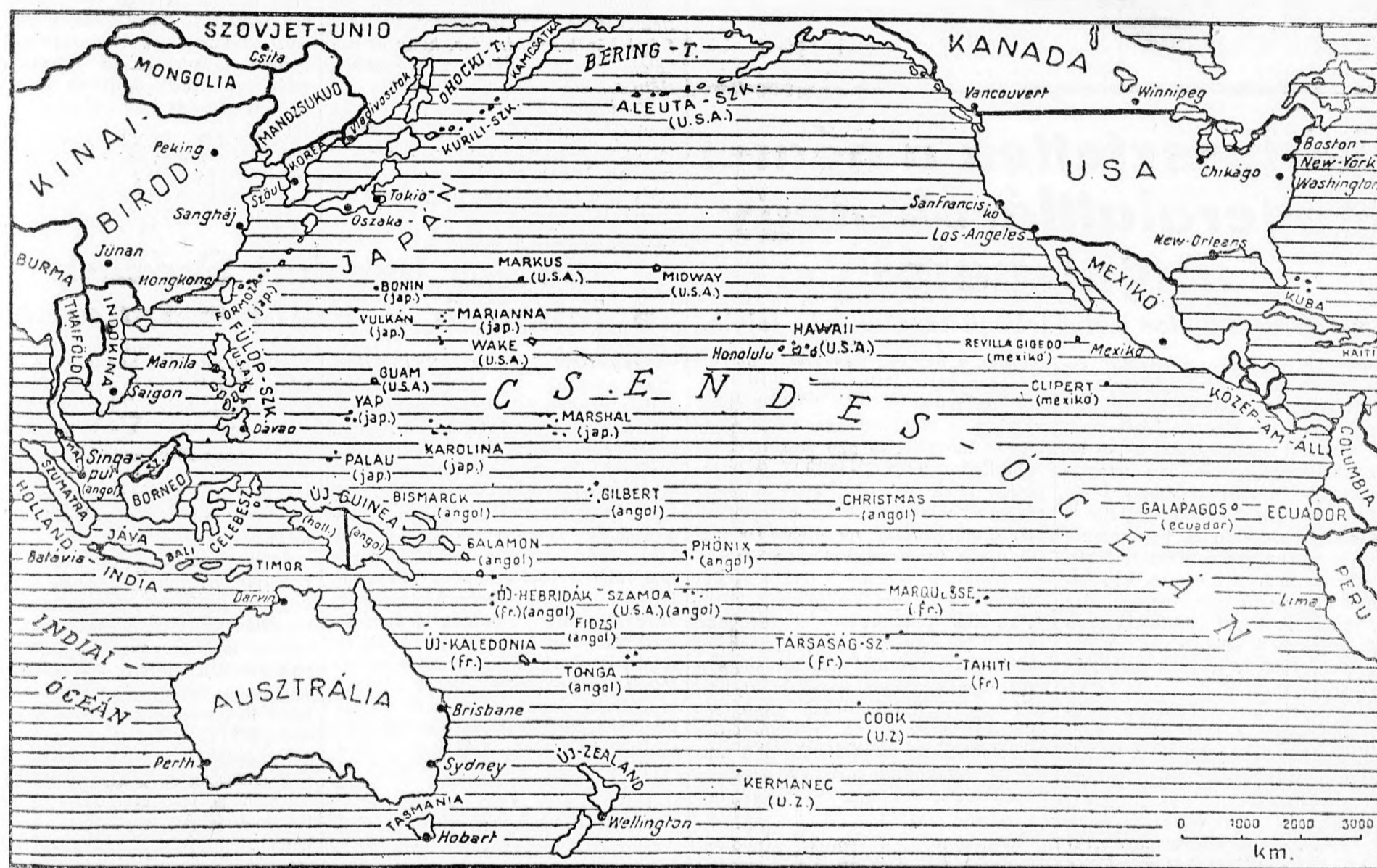
Amszterdamból jelentik (NTI): A pénteki amerikai hadijelentés szerint

a japánok pénteken egész napon át támadták a Fülöp-szigetek támaszpontjait. Bombázták Manilát, valamint a Mindoro szigeten fekvő Davot, Duguecaroból és Vingamból, a Luzon-sziget legészakibb részéből elengéses ejtőernyős csapatok tevékenységéről érkeztek jelentések. Néhány ejtőernyős csapat leszállt Legaspi közelében, a sziget ledélkebb részén. Megerősítik azt a hírt is, hogy Gambeles tartománytól nyugatra japán hajóraj sorakozik fel. (MTI.)

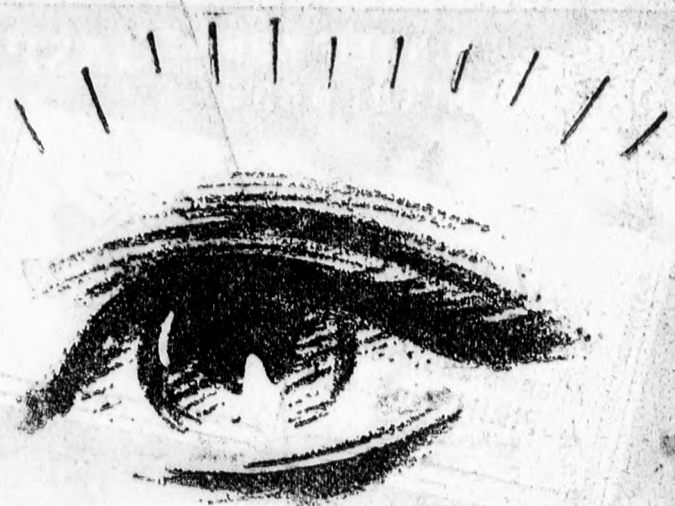
Tiszta szesz kapható Nánássy, Színház-u 4.

TÖREKVÉS BAL december 26-án, karácsony másodnapján a Református Kulturpalotában.

A távol-keleti hadszíntér

Térképünk a Csendes Óceán medencéjét, a világtörténelem legnagyobb hadszínterét mutatja. Tízezer kilométeres távolságok határozzák meg a méreteket. Népfajok és nyelvek százai tartkítják ezt a medencét. Politikai és gazdasági érdekek határvonalai szelik keresztül-kasul. — Legfontosabb pontjai: a Japán szigetvilég, Hongkong, a Maláji-félsziget Szingapurral, Holland-India, a Fülöp-szigetek, Ausztrália és a sok kisebb-nagyobb sziget Amerika és Ázsia között. — Ezen a hadszíntéren vívja hősi harcát Japán a pluto-demokráciák fojtogató erejével

**A szemén
ne "spóroljon!"**

KRYPTON fény

**sokkal jobb
olcsóbb is!**

Elsülyesztettek a német tengeralattjárók négy angol hajót

A keleti arcvonalon kelyi jellegű tevékenység folyik

Rómából jelentik (Stefani). Az orosz főhadiszállás 558. közleménye. A marmaricai sivatagban Tobruktól délre folynak a harcok. Légiharcok során a német vadászok hat gépet lelőttek. A német gépek ismét megtámadták azt a hajóhadat, amely 10-én Dernát bombázta. Újabb találatokat értek el egy cirkálón és egy rombolón. Két ellenséges repülőt lelőttek. Egy gépünk nem tért vissza. Egy ellenséges cirkáló és egy romboló újra lőtte Dernát. A 10-iki hadijelentésben közölt megtorpedózott gőzös hajótöröttjei közül 1800-at sikerült megmen-
(MTI.)

Berlinből jelentik. A Führer főhadiszállásáról közlik a NTI-vel. A védő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonalon csütörtökön helyi jellegű harci cselekmények folytak. Német tengeralattjárók elsülyesztettek négy angol hajót 27.000 tonnával, ezenkívül súlyosan megrongáltak két órhajót és egy tartályhajót. A brit légi erők a Német-öböl és Nyugat-Németország ellen intéztek támadást. Két ellenséges repülőgépet lelőttek. A keleti arcvonalon
(MTI.)

folynak a harcok. Vadászaink hat ellenséges gépet lőttek le. A brit légi erők december 3. és 9. közt 69 gépet veszített. A Nagybritannia elleni harcban ez idő alatt 18 gép veszett el.

Berlinből jelentik (NTI). Sebastopolnál 11-re virradó éjjel a német csapatok visszaverték a bolsevikiek szívós előretörését. Az ellenség a leg súlyosabb veszteségeket szenvedte.

Helsinki-ből jelentik (NTI). A december 12-iki finn hadijelentés közli: A karéliai földszoroson a levegőbe repítettünk egy szovjet robbanóanyag raktárt. A csütörtöki nap folyamán a finn légi erők sikeres támadásokat hajtott végre a Murman-vasut ellen. Találatokat értek el. A pályaudvaron épületekben és raktárakban több robbanást állapítottak meg. Kelet-Karéliában tűz alá vettünk szovjet szállító oszlopokat (MTI.)

Stockholmból jelentik (Stefani). Mindazok a hajók, amelyek amerikai hadianyaggal megrakva Kelet-Szibéria felé tartanak, utasítást kaptak, hogy azonnal siessenek a legközelebbi orosz vagy kaliforniai kikötőbe. (MTI.)

Románia és Szlovákia is hadat üzent az Egyesült Államoknak

Honkong előtt visszavonultak az angol csapatok. Japán hatásos gazdasági zárlatot alkalmazhat az Egyesült Államok ellen. Gyenge ellenállást tanúsítottak az angolok a singaporei japán előretöréssel szemben.

Bukarestből jelentik (NTI). A román kormány pénteken hivatalosan közölte az Egyesült Államok bukaresti követével, hogy mint Németország és Olaszország szövetségese — hadiállapotban levőnek tekinti magát az Egyesült Államokkal és Nagybritanniával (MTI.)

Pozsonyból jelentik (NTI). A Szlovák Távirati Iroda az alábbi kormány-nyilatkozatot közli: Az 1940. szeptember 27-iki hármasegyezmény harmadik cikkelye alapján amely egyezményhez Szlovákia 1940. november 24-én csatlakozott, a szlovák kormány kijelenti, a köztársasági elnök döntése értelmében, hogy a szlovák

köztársaság a mai nappal hadiállapotban levőnek tekinti magát az Egyesült Államokkal és Nagybritanniával (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI). A berlini belügyminiszter közli, hogy a külügyekkel való bűnösödésről kibocsátott rendelet alapján felszólítják az amerikai Egyesült Államok valamennyi a regy német birodalom területén tartózkodó 15 évesnél idősebb állampolgárát, hogy 24 óráig helyi személyesen jelentkezzenek a legközelebbi rendőrhatalóságnak. Ezek tartózkodási helyüket csak az illető rendőrhatalóság engedélyével hagyhatják el. (MTI.)

Északról és nyugatról támadják Luzont a japánok

Tokióból jelentik (NTI). A főhadiszállás jelentése szerint japán gépek támadást intéztek a malajai nyugati parton lévő Benangnál összegyűlt angol hajókaraván ellen. Egy hajót elsülyesztettek, többet megrongáltak. (MTI.)

Tokióból jelentik (NTI). A Domei-iroda sanghaji jelentése szerint a japán csapatok megszállták Kulinbu szigetét. (MTI.)

Stockholmból jelentik (NTI). A Reuter-iroda közlése szerint illetékes angol körökben híre jár, hogy az angolok visszavonultak a Hongkong előtti előretört állásaikból. (MTI.)

Manilából jelentik (OFI). Japán repülő támadást intéztek Lungapoi és Clarkfield tengerészeti támaszpontja ellen. Hivatalos jelentés szerint kisebb létszámú japán erők szálltak partra Legaspinál. (MTI.)

Washingtonból jelentik (OFI). A hadügyminisztérium közlése szerint a japán csapatok Luzon szigetét északról és nyugatról is megtámadták. (MTI.)

Sanghaiból jelentik (OFI). Hivatalos jelentés szerint japán tengerészeti csapatok szálltak partra Kulan-siu szigetén. (MTI.)

Tokióból jelentik (OFI). Egy japán közlése szerint a japán repülő csütörtökön heves támadást intéztek Hongkong ellen. A japán repülő roppédulást dobtak le, amelyekben felszólítják a lakosságot, hogy álljanak a háromhatalmi egyezmény államaitól. (MTI.)

Manilából jelentik (OFI). Hivatalos forrásból származó értesülés szerint a japánok támadták Cavide tengerészeti támaszpontot. (MTI.)

Súlyos károkat okoztak a japánok a Fülöp-szigeteken

Sanghaiból jelentik (NTI). Hart ellentengernagy a pénteki manilai sajtóértekezleten közölte, hogy a Fülöp-szigeteken lévő Cavide amerikai tengerészeti támaszpont dokkjai, melyeket hétfőn és a rákövetkező napokon a japán gépek bombáztak, pénteken reggel még lángokban álltak. Hozzátette, hogy a tűz még mindig olyan erős, hogy a mentőlegénység nem bírt a tűzfészekhez közeledni. El kell ismerni, hogy jelentékeny veszteség van, különösen a tengerészeti személyzet sorában. A légítámadások Cavide nagyrészt elpusztították. Az amerikai gépek a japán repülővel vívott légiharcok során nagyon megritkultak. Gyakran teljesen átlukaszva érkeznek vissza. (MTI.)

Amsterdamból jelentik (NTI). Az angol hírszolgálat manilai jelentése szerint Hart tengernagy közölte, hogy a japánok szerdán igen nagy károkat okoztak az egyik hajógyárban. Négy hajót megrongáltak. Emberéletben is igen nagy a veszteség. (MTI.)

Ruenez Airesből jelentik (NTI).

Washingtoni jelentés szerint a Manila ellen intézett igen hatásos légi támadások miatt az amerikai nép körében egyre nagyobb lesz a felháborodás a tengerészeti miniszter ellen. Az hiszik, hogy a kongresszust zártilás hívják össze és felelőssé teszik azokat, akik hibásak a vereségekért. (MTI.)

Sanghaiból jelentik (NTI). Manilából újabb részletek érkeztek a Fülöp-szigeteken történt sikeres japán partraszállásokról. A partraszállást előtornyos japán csapatok tárogatták. A partraszállás mintegy 250 kilométeres szakaszon történt. Apariban a japán hadihajók bombázása súlyos kárt okozott. (NTI.)

Nankingből jelentik (NTI). A japán hadsereg szóvivője pénteken közölte, hogy Honkong ellen felvonultatták a nehéz tüzérséget, hogy rohamérte löjje a honkongi erődítményeket. Közölte továbbá, hogy a malajai félszigeten újabb japán erők szállottak partra. Az angolok a singaporei előretöréssel szemben csak gyenge ellenállást tanúsítottak. (MTI.)

Luzon déli részén is partraszálltak a japánok

Tokióból jelentik: (Stefani) Illetékes körökben megállapítják, hogy ezidőszent Japán abban a helyzetben van, hogy gazdasági zárlatot alkalmazhat az Egyesült Államokkal szemben. A Haway szigetekenél elszorított veszteségek után az amerikai hajóhad nem tudja megvédeni a hajózást az Egyesült Államok és a Dél-tenger között. A Midway, a Wake és a Guam támaszpontokat, továbbá a Hawai és Fülöpszigetek támaszpontjait a japánok vagy elpusztították vagy megszállták. Az Egyesült Államok ek-

ként elvesztette déltengeri nyersanyagforrásait. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (OFI) A japán hadsereg egyik szóvivője bejelentette, hogy a japán csapatok hevesen támadták Keokunlout. Luzon szigetének déli részén is partraszálltak a japán csapatok. Vigan elfoglalásával a japánok kiváló légi támaszpontot tettek szert. A szóvivő a kínai helyzetet illetően kijelentette, hogy kínai támadásról szó sincs. Csungkingban fejtelenség uralkodik. A japán hadsereg addig folytatja a hadjáratot, amíg a csunking-i kormány kapitulál. (MTI)

Ujzéland törvényhozása titkos ülésre ült össze

Sanghaiból jelentik: (NTI) A japánok csendesóceáni előnyomulása felébresztette Ausztráliát és Ujzélandot a biztonsági álból. Az ausztráliai hadügyminiszter pénteken, a katonai kiképzés fontosságára hívta fel a figyelmet. Minden 35 és 40 év közötti nőlen és gyermekeken, özvegy férfinek és minden 18 és 35 év közötti nő, valamint özvegy családapának katonai szolgálatra kell jelentkezni. (MTI)

Wellingtonból jelentik: (OFI) Ujzéland törvényhozása titkos ülésre ült össze. Az egész országban óvintézkedéseket fogantatosítottak. A polgármestereket felhatalmazták futóár-

kok ásatására és a lakosság védelme szempontjából szükséges intézkedések megtételére. (MTI)

Bernből jelentik: (Bud. Tud.) Az Exchange Telegraph washingtoni jelentése szerint az amerikai kormány csütörtökön este nyilvánosságra hozta az első háborús gazdasági rendszabályokat. Ezek korlátozzák a gazdasági szabadságot. Így a gépkocsiparnak január elsejétől kezdve negyedrészerre kell csökkenteni termelését. Megállapították a kávé, a kakao és a bors legmagasabb árát. A legközelebbi napokban valószínűen még más termékeknek is maximálják az árát. (MTI)

Ujabb két japán csapat érkezett Bangkongba

Amszterdamból jelentik: (NTI) A newyorki rádió jelentése szerint újabb két japán csapat érkezett Bangkongba. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A newyorki rádió jelenté Londonból: Illetékes helyről származó táviratokból megtudták, hogy a japán erők nyomása főleg a malakkai félsziget északnyugati része ellen irányul. Az angolok hátsó állásokba vonultak vissza. Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a japánok Luzon szigetéet különböző irányból támadják. Az angol hírszolgálat egy másik washingtoni jelentése szerint a képviselőház elnöke közölte, hogy törvényjavaslatot nyújtottak be, amely szerint minden férfit védelmi szolgálatba állítanak 18-tól 65 éves korig. A nőket 19 és 45 életév között hadiszolgálatra kötelezik. (MTI)

PORTUGÁLIA NEM KÉR ANGLIA VÉDELMEBŐL

Sanghaiból jelentik: (Stefani) Illetékes helyről szerzett értesülés szerint Portugália visszautasította azt a brit ajánlatot, amely arra irányult, hogy Nagybritannia védelmébe veszi a távolkeleti portugál gyarmatokat. (MTI)

Stockholmból jelentik: (Stefani) A svéd sajtó értesülése szerint Washington Moszkvától felhatalmazást szándékosk kérni, a szibériai tengerészeti és légitámaszpontok felhasználása érdekében. Londonban azt hiszik, hogy a

Általánosságban elfogadta a Ház a Délvidék visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A földművelésügyi miniszter a képviselőház pénteki ülésén betérjesztette a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot, amely egy második milliárdos programmal kívánja előmozdítani a mezőgazdaság fejlesztését. A mezőgazdasági termelés fokozása, a minőség emelése, a gazdálkodás korszerűsítése nemcsak a mezőgazdaság érdekében történik, hanem azért is, hogy egész gazdasági életünk nagyobb fejlődése megindul-

Magyarországon eredeti minőségben készü

szovjetkormány egyáltalán nem hajlandó ezt a kérést teljesíteni, hanem várakozó magatartást tanúsít a csendtengeri háborúval szemben. Ebben a nézetben osztoznak a londoni szovjetkörök is. (MTI)

Szigorúan be kell tartani hatósági ármegállapításokat

Nagyvárad thj. város polgármester 52.124-1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának 56.927-1941. számú rendelkezése értelmében közhírré teszem, hogy a piacokon és vásártereken kifizűggesztett hatósági árjegyzékek mindenkor a piacon kicsinyben közvetlenül a fogyasztóknak történő eladás árait tüntetik fel, s ennél fogva mindazok, akik ezen árakat a lakásukon, — tanyájukon — nagytételben való eladásokra alkalmazzák, kihágást követnek el s a 125.000-1941. Á. K. számú körrendelet alapján, mint árdígitók büntetettnek.

A rendőri és közigazgatási közegeknek kötelességévé teszem hogy az észlelt visszaéléseket az illetékes kihágási büntető bíróságoknak haladéktalanul feljelentsék.

Nagyvárad, 1941. december hó 10-én.
Dr Gyapay s. k., h. polgármester.

Legszebb karácsonyi ajándék az óra, ékszer és dísz tárgy GYENGÉ-től

Rákóczi ut 19
Aranyat ezüstöt napi áron veszek

Legelegánsabb kész estélyi, délutáni és magyar ruhák
Földessy Sándorné

női divat szalonjában

Bémer-tér 2 (üzlet)

MÁV igazgatóvá nevezték ki dr Tüske Jenőt. A MTI jelenti: A minisztertanács az iparügyi miniszter előterjesztésére dr Tüske Jenő kormányfőtanácsost MÁV igazgatóvá kinevezte.

A haza földje a világ földrengésében

Írta: Dr. Paál Árpád

Nagyon jelképező egyidejűség, hogy a magyar földművelésügyi miniszter éppen most nyújtotta be a parlamenthez a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot, mikor az új világháború a végső döntő szakaszba érkezett. Az öt világrész minden téja harcra robbant egymással mindenütt megvan az emberiség új életre vajadásának óriási feszültsége és lázas remegése. Az ilyen földrengető átalakulás idején a magyar földhöz való mély odahajlásról intézkedik a benyújtott törvényjavaslat. Az indoklás határozottan ki is fejezi ennek az odahajlásnak a nagy öntudatosságát, mikor ezeket mondja: „Most kell felkészülnünk arra az időre, amikor az európai élettér számára megnyíló Oroszország mezőgazdasági feleslegét a piacra jönnék, s amikor a tengerentúli országokból a hajózás megindul. A mostani időt kell felhasználnunk ahhoz, hogy gazdasági biztonságunknak alapjait lerakjuk.”

A másik jellemzője a törvényjavaslatnak, hogy az ország népének egyetemes gazdasági fejlődése érdekében a földdel való birtokviszonyt állami irányítás alá veszi. A magántulajdon világváltsága idején határozott útmutatást akar kikísértani, hogy a földtulajdon közérdekű szempontok szerint kell kezelni, mert csak így van annak a tulajdonnak értelme és erkölcsi jogosultsága. Mintegy elválasztja ez az útmutatás a tulajdon fogalmát a tulajdonnal való visszaélés lehetőségétől. Nem maradhat köz-

megbecsülés tárgya, se tisztelhetlen részese a jog az olyan tulajdon, melyet dologtalansággal, tudatlansággal, könnyelműséggel kezelnek, s így a benne levő életképességeket ki nem fejtik. A magántulajdonban meg kell becsülni az egyéni kezdeményezést de nem lehet belenyugodni abba, hogy az egyéni tevékenység helyett a tulajdon csak tunyaságnak legyen a melegágya. Azt se lehet elnézni, ha a tulajdonos tevékenykedik ugyan de ügyetlenül célszerűtlenül és károsan, ami szintén egyértelmű azzal, hogy a helyes termelés közérdekű folyamataiból a maga tulajdonát kivonja.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló magyar törvényjavaslat a parlagon hagyott földek megmunkálását hatósági beavatkozással biztosítja. Fokozatai vannak e beavatkozásnak. Először a felszólítás a helyes kezelésre, azután birtokkezelő rendelkezése a parlagon hagyott földre, végül a földtulajdon hosszabb idejű gondnoksága alá vétele. A birtokkezelőt, illetve gondnokot elsősorban a tulajdonos rokonságából kell alkalmazni. A földtulajdon használatába való irányító beavatkozás történhetik minden személyes kiélelés nélkül az egyes termelési vidékek egész kiterjedésére is. Olyankor áll elő az ilyen nagyobb szabású beavatkozás, amikor országos érdekből valamely új termelési módot, vagy új termelvényre való átterést kell meghonosítani. Ebben az esetben is természetesen előbb a tu-

Női- és leányka kabátok, kosztümök gyönyörű kivitelben. Olcsó árak!

Bihari modellház

Kossuth Lajos utca 5.

Mérleg szabóság:

Nagy szövetválaszték:

lajdonosok felszólítására szorítkozik az irányító beavatkozás. Csak akkor vesznek alkalmazásba további közvetlen állami tevékenységet, ha a felszólítás sikertelen maradt.

A föld ügyének felkapolásáról szóló új magyar törvényjavaslat további jellemző törekvése az, hogy a föld népének gazdasági tudását minél jobban ki akarja fejleszteni. A mezőgazdasági magasabb szakképzettségnek, a tudományos fejlődésnek is szélesebb utat nyit négy főiskola létesítésével és korszerű felszerelésével. A főiskolákhoz középfokú iskolákkal is átmenetet terem. Az egész országban 25 ilyen középfokú mezőgazdasági iskolát kíván létesíteni. Azonban ezek a középfokú illetve főiskolai színvonalu intézetek inkább a nagyüzemi gazdálkodás igényeit vannak hivatva kielégíteni. A törvényjavaslat elmondolása ezzel nem elégzik meg, hanem a népi kisgazdaságokat is el akarja látni megfelelő szaktudással. Eddig ilyen népies irányban 58 gazdasági népiszkola működött; a törvényjavaslat további 200 ilyen népiszkola felállításáról kíván gondoskodni. Minden járás székhelyén létesítenek ilyen iskolát, mellette megfelelő tanuló-otthont és 30-50 holdas olyan tanító célu gazdaságot, mely kellő felszereléssel a termelési és művelési módok bemutatására szolgáljon.

Az alsó néprétegek gazdasági tudását különleges szakiskolákkal is fejleszteni kívánják. A törvényjavaslat tejipari, kertmunkásképző, szőlőművelési és borászati, legelőművelési, állattenyésztési szakiskolákat kíván létesíteni, mind népiszkolázató berendezéssel, s éppen úgy a kender, len, dohány és komló termelésére is mind-mind ilyen népi szakiskolákat állít. Evente 500 állattenyésztési és 10 mérhető tanfolyamot is rendeznek. Az egész népies iskolarendszert intézményesen kiegészíti az a további meg szervezés, hogy a járásonkénti 250 gazdasági népiszkolán kívül, ezek tananyaga és tanítási módszere szerint még 250 vándoriskolát is életre hívnak. Ezek a vándoriskolák kétvenkint más-más faluban gyűjtik össze tanulásra a gazdaiifjakat.

A kisgazdák üzemében a baromfi-tenyésztés, tejkezelés, kertészkedés ismeretének a terjesztésére 10 állandó jellegű háziasszonyképző iskola lesz, s évenként 80 háztartási gazdasági tanfolyamot tartanak. Évenként 600-600 községben lesznek ilyen tanfolyamok. Eppen úgy 2-3 hónapos iskola szerű téli gazdasági tanfolyamot létesítenek a gazdáközönség idősebb korosztályai részére. Eddig 250 ilyen tanfolyam működött és bevált. E tanfolyamok számát ezerre emelik, minden járásban legalább négy fog működni kellő felszereléssel, hogy az ország kisbirtokosait továbbképzésben részesítse, s velük az újabb termelési eljárásokat és módszereket megismeresse.

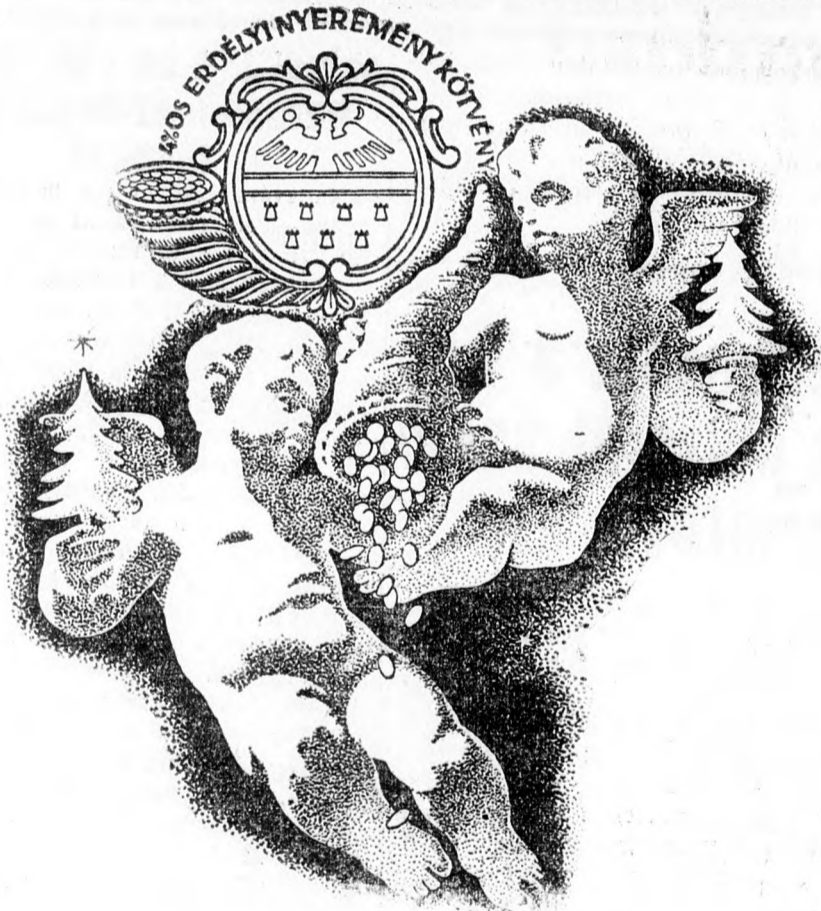
Az alsó népréteg gazdasági művelődésének föllendítésére szolgálnak a mintagazdaságok, melyeket a kiváló kisgazdák teljesítményével kívánunk megszervezni. A mintagazdái meg-

különböztetést minden jó hírrel meg gazda elérheti, aki teljesítményével kiválik. A mintagazdák aztán előszörban részeseülnek termelési segélyekben. Ilyen buzdító hatással kívánja rendszeresíteni a törvényjavaslat a községi, járási és megyei gazdasági kiállításokat is, továbbá a gazdák közötti versenyeket.

A mezőgazdasági törvényjavaslat egyik legnagyobb célkitűzése, hogy az ország 850 ezer kalasztrális hold területű terméketlen szikes talaját termővé tegye. Aztán a szegény talajok feljavítására tervez rendszeres eljárást. Évenként 240 ezer holdon indul meg a vegyészekkel és talajtechnikusokkal dolgozó talajjavító munka, s ehhez az állam nyújt segítséget, de az érdekelt talajtulajdonosokat is önmagukon segítő szövetkezesekbe kívánja tömöríteni. A talajjavításon kívül a minőségi termelés felfokozására, az új növénytermelési módok bevezetésére, különösen a rostos növények és olajmagvak termelésére, továbbá a gyümölcsstermelésre, az állattenyésztésre, a tejtermelés föllendítésére kíván a törvényjavaslat hatni. Evégett rendszeres államsegélyezésben részesíti a magángazdaságok szövetkezeseit.

Az egész mezőgazdaságfejlesztési irányzat megvalósítását a törvényjavaslat részint hivatali szervezetek útján, részint az érdekképviseletek bevonásával tervezi. Legfelső hivatali szervezet maga a földművelésügyi minisztérium, s melléte az Országos Mezőgazdasági Tanács. A legkisebb községig elhatoló legalsó hivatali szerv a községi gazdasági előjáró, aki a falvak termelő munkáját közvetlenül irányítja és ellenőrzi. Ezt az egész mezőgazdasági országos tevékenységet, annak állandó szervezett, s az állam pénzügyi háttérrel is ellátja. A törvényjavaslat felhatalmazza a kormányt, hogy tízezer keretben egymillió pengőt fordítson az állam pénzből a mezőgazdaság fejlesztésére. Ez az egymillió pengő az, amiből a nép gazdasági irányu művelését, s a korszerű művelési módok irányát és a magyar fermőföld feljavítását meg kell valósítani.

A világ földrengése között imo program készült, hogy a magyar föld hogyan maradjon szilárdan a magyar nép kezében.

VEGYUNK
ERDÉLYI
NYEREMÉNY KÖTVENYI
HÉT EGYMILLIÓ PENGŐS FÖNYEREMÉNY
4% KAMATOT HOZ

Farkas István
Apollo drogeria

Izléses

Karácsonyi

Ajándékok

Nagyvárad
Rákóczi-ut 7b.

ROOSEVELT NEM IGY AKARTA!

Irta: Csizsár Béla

Természetesen nem így akarta Roosevelt, ahogyan a japánok „menetrendje” szerint történt, de szerencsére Japán elég hatalmas és bátor birodalom ahhoz, hogy a maga útjait és terveit kövesse s ne azokat, amelyeket az USA elnöke írta elő számára. Nem, Roosevelt nem így akarta, talánról sem gondolt arra, hogy Japán majd határozottan az asztalra csap és a hibavaló tárgyalásokat félbeszakítva kardjához nyúl. Ő és bizalmasai addig híresztelték félhivatalosan és bizalmasan, hogy Japán elég gazdasági zárlat alá venni s hamarosan megpuhul, míg maguk is elhitték. Botorult azt ismételgették, hogy Japánnak már alig van egy félévre való nyersanyaga, olaja, rizse, szene s rövidesen éhenhal, ha nem hajlíttja meg derekát.

Japán nemcsak udvarias, hanem tréfaértő nép is lakja. Ez a nép arra gondolt, miért ne erősítse még a maga részéről is a roosevelti elképzeléseket, miért ne segítsen ezek elhíttetésében még maga is? Ezért — és persze némi előkészületek miatt is — küldték tárgyalni Washingtonba Nomura mellé még Kuruzsut is. Roosevelt a hírre úgy mosolygott bizalmasaira és a sajtó képviselőire, mint aki ezt mondja: „Nos, mit jószolham? Nem megmondtam?” Kuruzsut ennek ellenében rendkívül hidegen és fanyarul fogadták Washingtonban. Ugy vélték, itt az alkalom, amikor megantathatják ezeket az ázsiaiakat az alázatosságra! Hol tárgyaltak velük, hol nem. Még meg sem kezdődtek a tárgyalások, Roosevelt már összeállított egy jegyzéket, amelyben felsorolták minék az elfogadását kívánják azelőtt, mielőtt a tulajdonképpeni tárgyalások megkezdődnének. Végre, két hét múlva Roosevelt is kegyeskedett fogadni a japánokat, de már csak azért, hogy túlságosan brüszknek ne tűnjék tüntető tartózkodása.

Washington ekkor már mélységesen meg volt győződve arról, hogy a japánok félnek az Egyesült Államoktól, minden vágyuk a megegyezés és hajlandók talán még a féltett kínai területekről is lemondani. Roosevelt ebben a nyugalmas elképzelésben kelet és feküdt s a december 7-ről 8-ára virradó éjszaka is tén éről álmódolt amikor felkeltek és titkára Early jelentette neki, hogy a „megfelemlített” japánok megkezdtek a hiborut...

Nem, Roosevelt nem így akarta! Előszörban is mindaddig békét akart a japánokkal, míg el nem kezdheti, sőt még be nem fejezte a németekkel a háborút. Nem, Roosevelt nem akart kétfrontos háborút, egyetlen puskalövést sem szánt Japánra ezt mind a Tengely-Európára tartó-

gatta. Nagy gonddal építette ki efelé hadállásait északról, keletről, nyugatról és délről. A hajóhad és a légi erő csak hadd fejlődjen, hadd gyarapodjék — gondolta bölcsen — és ha majd erős lesz, szinte a legerősebb, akkor majd két legyet üt egycsapásra: legyőzi Európát és átveszi a világ feletti uralmat Angliától. Addig is, míg az ő ideje eljön — ezt az amerikai sajtó leleplezése egyszer 1943-ra, máskor később, ismét máskor korábban tették — majd ereje fokozása mellett továbbtámogatja Angliát és a Szovjetet, küzdjenek ezek a demokráciáért és az amerikai világhegemoniáért.

Roosevelt még hadüzenetet sem akart Németország ellen — egyelőre. Így akarta elkerülni, hogy Japán beleavatkozzék a küzdelembe a háromhatalmi szövetség kötelezettségeire való tekintettel. Tervei kezdtek mindjobban teljesedésbe menni. Már kezében volt Grönland, Izland, amerikai támaszpontok épültek már Irország északi részében, Portugáliával serényen folytak a tárgyalások, Spanyolországot fokozatos nyomás alatt tartották s akkora volt Washington hisztérikája és idegessége, hogy, amikor Sumer külügyminiszter Berlinbe utazott az ottani európai konferenciára, nyíltan megfenyegették Francort az élelmiszerszállítványok elvonásával. Ugyanezt tették Franciaországgal is. Ott is támaszpontok megszerzése volt a cél, akárcsak Portugáliában.

Roosevelt már május 28-iki beszédeben nyíltan célzott arra, hogy a francia tulajdonban levő Dakar, valamint a portugál Azori- és Verdefoki-szigetek az USA atlanti óceáni előőrs-állásai, sorsukat tehát nagy figyelemmel követi, legjobban szeretné ő rátenni a kezét, nehogy más megkaparintsa. Líbiát most azért akarta elfoglalni mindazon az angolokkal, (telemes amerikai hadianyagsegítségét nyújtva), hogy Afrika hatalmas amerikai támaszpont legyen a tengely elleni hadműveletek céljaira, azonkívül más megfontolásra kényszerítse Törökországot, amelynek semleges politikája nem fér össze az angolok céljakkal és tervekkel. Előbb tehát itt akart tiszta helyzetet teremteni, miután a Szovjetet is hadianyaggal látta, hogy Németország győzelmét késteltesse. Ez az utóbbi sem történt ideális okból, hanem ezzel az egyszerű csereüzlettel, hogy Vladivosztokot, amely alig ötnegyedórányi légiút távolságra fekszik Japántól, megkapja amerikai támaszpontnak.

Sokat lehetne még felsorakoztatni azokból a tervekből, amelyeknek megvalósulása után gondolt volna a Japánval való leszámolásra az Egyesült Államok mostani elnöke. Japán azonban keresztülhúzta számításait és szembeállt mind a két angolszász világhatalommal. Roosevelt is úgy járt, mint Sztalin, aki Hitler Németországának elgyengülésére várt és azt hitte, ő lehet majd a háború végén a nevelő harmadik. Azonban nemcsak Berlinben, Tokióban is egész férfiak ülnek a kormányruhá! és ügyes diplomaták, akiket nem lehet félrevezetni, lóvátenni.

Roosevelt nem így akarta, de — így kapta meg!

Vezetők példaadása

Társadalmi kiegyenlítődés, társadalmi választalok lebontása, az alsóbb rétegek telemelése: sokszor halljuk ezeket a kitételeket szónoklatok alkalmával, beszélgetésekben. Irásban is sokszor hangzottak már ezeket a megváltó ígéretek.

Sokap elegendőnek tartanak, ha elűnnének a cikornyás címek és rangok. Ha nem kellene állandóan méltóságolni és kegyelmesezni és nagyságotlani mindenkit. Ha leszoknának az emberek arról, hogy egymást állandóan ezekkel a megszólításokkal nyaldossák körül.

Pedig ez nem elég. A megszólítás idején „domnule” volt mindenki, az angolok és amerikaiak is csak „mister” ismernek, mégis ki mondja azt, hogy ezeknek a példáját kövessük?

A társadalmi kiegyenlítődés munkálása tényeket követel és pedig főképpen a vezetők részéről. A kiegyenlítődés helyes értelmezése is csak az lehet, hogy a magasabb színvonalon

állók telemelk magukhoz azokat, akiktől az élet mostohasága, az elfoglaltság vagy más körülmények megtagadták a magasabb kulturavak érvetét. Felemelni és ezzel a magasabb sikon kiegyenliteni: ez több, mint a címek és rangok eltörlése. Az egyszerű ember nagyon hálás tud lenni azért, ha lelki kincsekkel gazdagítják, ha segítik abban a természetes törekvésében, hogy magasabb műveltségre, több lelki finomságra tegyen szert. Aanyira hálás tud lenni, hogy szívesen megadja nemcsak a tiszteletet, hanem a címet és a rangjelölt is. Természetesen sohasem meghunyászkodva, megalkodva és hízelkedve. Mert a címzésekben is a szolgálalkütség szokott felháborító lenni, nem a cím.

A társadalmi kiegyenlítődés fő munkásai tehát a vezetők. Ugy, ahogy ezt a nagyváradi MÁV almühelynél látjuk. Ahogy a felszabadulás után megindult ennek a nagyiétszámú vasuti intézménynek az üzemi munkája, vele párhuzamosan indult el az a társadalmi munka is, amely ma már szép eredményeket tud felmutatni. Vitéz Tarján Jenő főmérnök, almühelyfőnök és Keresztury Lajos főintéző állottak és állanak ma is ennek a munkának az élén.

Tehát a vezetők. Tőlük indult el a kiegyenlítődés munkája. Ők nyújtották ki kezüket és emelték fel magukhoz azokat, akiket a sors redjük bízott. Hivatali állásuk tulajdonképpen csak arra köteleznék őket, hogy a műhelyben rendben folyjon a munka, hogy munkásaik ledolgozzák az elő-

Karácsonyra

legszebb ajándéktárgyakat

Simon István

könyv- és papirkereskedésben vásároljon

Brémer-ter 3. Tel. 26-43.

Nagy választék

szépirodalmi

es ifjúsági köny-

vekben. Márkás

töltőtollak.

Disz műáruk.

itt munkaidőt. Magyar szívük azonban nem állott meg a szigorú hivatali kötelességek mérlegelésénél. Munkásaikban, alantasaikban meglátták az örök szépre, jóra, mindig több tartalomra szorjához lelket és minden képességeiket ennek a végtelen értékű léleknek a szolgálatába állították.

Ma már különó énekara, zenekara, műkedvelő gárdája, szép díszterme van annak a nagy családnak, amelynek gondos vezetői: vitéz Tarján Jenő főmérnök és Keresztury Lajos főintéző. Aki csak egyszer is elmegy ennek a nagy családnak valamilyen összejövetelére, megéri és megéri, hogy mit vár a magyar jövő a magyar vezetőitől. Olyan áldozatos, önzetlen társadalomnevelő munkát, mint emilyet ez a két derék magyar ember végez a maga posztján.

(P. I.)

Fegyelemre van szükség a kenyérelosztásban

Nagyváradi thj. város polgármestere 52.514—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A felesleges ácsorgás és tolongás elkerülése végett felhívom a város lakosságát, hogy kenyér szükségletét mindenkor a hozzá legközelebb eső péknél, illetőleg fűszerüzletben szerezz be, miután a sütőiparosok lisztellátmánya körzetük normális szükségletének megfelelően van megállapítva.

Egyuttal felhívom a pékiparosokat is hogy a körzetükhöz tartozó fűszereket és szatócokat elegendő mennyiségű kenyérral lássák el, hogy a kenyér kiszolgáltatás zavartalan lebonyolítása biztosítható legyen.

Ezen rendelkezés megszegése a liszt ellátmány leszállítását esetleg elvonását vanja maga után.

Nagyváradi, 1941. december hó 10-án

Dr. Soós s. k.
polgármester

Karácsonyra

legelőnyösebb beszerzési forrás

Kovács Sándor
divatáru üzlete, Rákóczi ut 25 szám

Női- és férfi szövetek

Mosó vászon, bélés árúk
Selyemkülönlegességek

Országos önállósítási alappól létesült.

Jó minőség!

Szabott ár!

Megbízható áru!

Játék és sport

cikkekben a

HAVRANEK

cég vezet. Rákóczi-ut 12.

Nagyvárad thj. város polgármestere
Városgazdasági ügyosztály
51609-1941. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény

Nagyvárad thj. város közhivatalai részére az 1942. évben szükséges papír és irodaszerek szállítására Erdély és Keletmagyarország területére korlátozott nyilvános versenyárgyalást hirdetek. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítva vannak. A versenyárgyalási és szállítási feltételek a hivatalos órák alatt a városgazdasági ügyosztálynál (városháza I. em. 24. sz.) megtekinthetők.

Ajánlatok a gazdasági ügyosztály által rendelkezésre bocsájtandó úrlapokon 1942. évi január hó 2. napján délelőtt 10 óráig a városgazdasági ügyosztálynál (I. em. 24. sz.) nyújthatók be, a beérkezett ajánlatok ugyanazon napon délelőtt 11 órakor lesznek felbontva ugyanott.

Nagyvárad, 1941. december 12.

Dr Gyapay László s. k.
h. polgármester.

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

Vasárnap, december 14-én délután 6 órakor kulturdélután a Legénygyűlésben.

— Bukaresti kaland vítéj Molnár Ivánnal, Holnap, vasárnap délután kerül színre és külön érdekességet ad a holnapi előadásnak az, hogy vítéj Molnár Iván, a tavalyi szüretkor főnök alakítja, hazatérve az orosz fronttól, ismét eljutssa benne kitűnő alakítását. Olcsó helyárak.

— **Gama: egy férjettl Hétfőn** este a Népművelési előadás sorozatában a Hamar egy férjettl operett újdrágá kerül színre. Kedvezményes jegyek a népművelési titkári hivatalban (Hitler Adolf-u. 15), este a színházi pénztárnál rendes áron kaphatók.

— **Milliomos. Egység helyárral.** Kedden este a Milliomos vígjátékújdonosság megy. Minden földszinti jegy 120. emelet 60 fillér.

— **A m. t. bérlőközönség** szíves elnézést kér az igazgatóság azért, hogy nem mindig tudja a megszokott napokon a berletet adni. Ennek oka a vendégzereplések és a közbesső ünnepek Karácsony után mindenesetre kevesebbet fog előfordulni a berleti napok átcsereidőse

Az Ipartestületi segéd-avatató ünnep programja

1941. dec. 14-én vasárnap 11.11. kor

1. Magyar Hízekegy. Enekel az építő munkások énekkara: Vezényel Soós András karnagy.
2. Fenessy László alelnök üdvözlő a vendégeket és az ifjúságot.
3. Szabó Károly elnök avatóbeszédet mond.
4. Szózat: Enekel az építő munkások énekkara: Vezényel Soós András.
5. Segédlevelek kiosztása.
6. Mikos Ödön ipariskolai tanár a legújabb tanulócsoporthoz avatja az ipari pályára.
7. Himnusz Enekel az építő munkások énekkara: Vezényel Soós András karnagy.

GAZDASÁGI ÉLET

Két fontos rendelet a zsirról és hentesárúkról

A Hivatalos Lap mai száma két nagyfontosságú rendeletet közöl. Az egyik a *sertés- és zsiradékfélék szállítását szabályozza, a másik a hentesárúk készítéséről* szól.

Sertést, sertézsírt, szalonnát, baromfizsiradékot, étolajat, ételzsírt és olvasztott vaját súlyra való tekintet nélkül az egyes községek területéről *csak szállítási igazolvánnyal szabad elszállítani.* A vasutak, posta, hajózási és egyéb fuvarozó vállalatok sertési és zsiradékféléket akkor fogadhatnak el szállításra, ha a feladó az illetékes hatóság által kiállított szállítási igazolványt is átadja. A szállítási igazolványt a *községi elöljáróság adja ki.*

A rendelet megszegőit súlyosan büntetik.

A másik rdelet kimondja, hogy hentesárúkat csak a következő minőségekben szabad forgalomba hozni:

1. Párizsít, krinólint, virsli és szaladékat legfeljebb *18 százalék nyers fehérrú felhasználásával.*
2. Füstöltlen disznósajtot fehérrú felhasználása nélkül kétféle minőségben: fejsajtot sertésfejnek, nyelvnek és nyesedékhúsnak felhasználásával. Borsajtot borkének, csontból levált nyesedékhúsnak és vérnek felhasználásával.
3. Feketehurkát *fehérrú felhasználása nélkül.*
4. Véres és májashurkát *fehérrú felhasználása nélkül.*
5. Vadászkolbász fehérrú nélkül

legfeljebb *50 százalék sertéshúsból.*

6. Lóhúsból készült kolbászt és egyéb hentesárúkat legfeljebb *12 százalék nyers fehérrú felhasználásával.*

A tartósított hentesárúknál az egységes kolbászt fehérrú felhasználása nélkül legfeljebb *50 százalék sertéshúsból,* lokaszalonnát és hasaalja szalonnát egyszerűen füstölve vagy sózva, oldalszalonnát egyszerűen sózva főzött császárhúst kizárólag angol húsertésből, csülköt, lábat, oldalast fejet, nyelvet csak egyszerűen füstölve szabad forgalomba hozni.

A rendelet értelmében *fehérrú sertézsírt, hájat és szalonnát* kell érteni. A rendeletben fel nem sorolt kolbászárú és szalámi forgalomba hozatalára indokolt esetben a *közéleti miniszter ad engedélyt.*

Nagyjelentőségű intézkedése a rendeletnek, hogy füstölt, illetőleg füstölt és pácolt sonkát, továbbá sertés-, lóhúsból vagy fehérrú hozzáadásával készült tartósított hentesárút és konzervet *csak azok az üzemek készíthetnek és hozhatnak forgalomba,* amelyeket a közéleti miniszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértően kijelölt. A készíthető és forgalomba hozható hentesárú mennyiségét a közéleti miniszter állapítja meg. A kijelölés iránti kérvényt 20-ig kell a budapesti hentesek és mészárosok ipartestületéhez, illetve vidéken az illetékes ipartestülethez benyújtani.

Ennek a rendelkezésnek a megszegését is *súlyosan büntetik.*

Január 1-től új élelmiszer-jegyrendszer lép életbe

Fűszerkereskedők állítják ki az igénylőlapokat

Nagyvárad thj. város polgármestere 6947-1941. K. E. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Az 1942. év január 1-vel kibocsátott és 12 hétre érvényes bíró élelmiszerjegyek kiosztására vonatkozólag az alábbiakat rendelem:

Az 1942. év január 1-ével életbe lépő élelmiszerjegyek az eddigi szokástól eltérően nem posta útján, hanem a közigazgatási területek beosztása szerint minden egyes háztulajdonos vagy megbízottja részére személyesen megjelenésen fog átadatni egy teljesen új élelmiszerjegy igénylőlap kitöltése ellenében. Minden egyes kerület kiosztási helyét és az egyes utcák kiosztási időpontját későbbi időpontban fogom az érdekeltekkel tudatni.

Az igényléshez szükséges egységes igénylőlapok folyó hó 15-től beszerezhetők minden liszt, illetve cukor elosztásra jogosított fűszerkereskedőnél. Minden háztulajdonos, vagy a ház kezelésével megbízott, az igénylőlapot két példányban köteles kiállítani a valóságnak megfelelő adatokkal, melynek igazolására a már kitöltött igénylőlapokat a háztulajdonos,

vagy megbízottja köteles minden egyes fő, illetve alberlővel aláírni.

Az ily módon kitöltött és aláírt igénylőlapot a háztulajdonos vagy megbízottja a kijelölt időpontban megjelenik a kiosztási helyen, ahol átveszi a házban lakó összes személyek részére az 1942. január 1-től 1942. április 8-ig érvényes bíró és új kibocsátású élelmiszerjegyeket. A házak kezelői kötelesek a jegyek átvételéhez magukkal hozni a lakók nyilvántartási könyvét és azt az átvétel alkalmával bemutatni. A háztulajdonos, vagy megbízottja jelentkezése alkalmával kézhez kapja az igénylőlapon foglalt személyek részére szóló élelmiszerjegyeket, minek átvételét a háztulajdonos, illetve házgondnok a már előre kitöltött és a lakók aláírásával ellátott igénylőlap másodpéldányával nyugtázza.

A HÁZTULAJDONOS OSZTJA KI A JEGYKET A LAKÓK KÖZÜTT

A kézhez vett élelmiszerjegyeket az átvételtől számított 24 órán belül tartozik a háztulajdonos, vagy megbízottja a ház lakói között a jóváhagyott igénylőlap másodpéldánya alap-

Karácsonyra
vásároljon ajándékot a
„Musicában”
Rákóczi-ut 11. Telefon 21.21.
Gyári új pianóok
hosszurészletre is.
Az összes új rádió márkák
előnyös fizetési feltételekkel
Mindenféle hangszerrel
Gramofonok
Hanglemezek
Tangó harmonikák
Húzó harmonikák
Színharmónikák
Igen nagy választékban!

ján lakásról-lakásra járva kiosztani, úgyhogy minden háztartás fejének annyi élelmiszerjegyet kell átadnia, mint amennyi annak neve mellett a jegyzéken fel van tüntetve. Minden esetleges időközben történt változás miatt az indokoltan át nem adott élelmiszerjegyeket a kiosztást végző háztulajdonos 48 órán belül elismervény ellenében köteles visszaszolgáltatni Nagyváradnak thj. város Közelelmészeti Hivatalába.

PONTOSAN BE KELL JELENTENI A LAKASVÁLTOZTATÁSOKAT

A háztulajdonos, vagy megbízottjaik a fenti rendelkezések pontos betartásáért és az általa átvett élelmiszerjegyek rendeletszerű szétosztásáért büntetőjogi felelősséggel tartoznak.

Ismételten nyomatékosan felhívom a közönség figyelmét, hogy lakásváltásait Nagyvárad thj. város Közelelmészeti ügyosztályában a rendőrségnél történő bejelentéssel egyidejűleg eszközölje, mert aki ezt a többszöri felszólítás dacára folyó hó 19-ig elmulasztja, a jegykiadásnál élelmiszerjegy ellátásban nem részesül, s igénye csak későbbi időpontban lesz teljesíthető.

Felhívom az érdekelt cukor, illetve lisztelosztásra jogosult fűszerkereskedőket, hogy az egyes igénylőlapok átvétele végett folyó hó 15-től jelentkezzenek az Uránia nyomdában (Rákóczi-ut 20), ahol a körzetük szükségéhez mérten a megfelelő mennyiségű igénylőlapot átvehetik és azok a közönség részére való kiedását megkezdhetik Nagyvárad, 1941. december hó 12-én Dr Gyapay László s. k. polgármester h.

48 órán belül jelentkezniük kell az angol állampolgároknak. A MTI jelentti: A külföldiek ellenőrző országos központi hatóság elrendelte, hogy az ország területén tartózkodó minden angol állampolgár köteles 48 óra alatt az elsőfokú rendőrhatalóságnál jelentkezni. További rendelkezésig az angol állampolgárok hatósági engedély nélkül nem hagyhatják el állandó lakóhelyüket és lakásváltás esetén 24 órán belül személyesen bejelenteni kötelesek azt.

Férfikalap különlegességek **Szántay-nál** Bazár épület **Kalap** tisztítás, vasalás
karácsonyra **Színház oldal** **gyári lag**

Dr. GÉRESY LÉBER JÁNOS:

POLITIKAI SZEMLE

Hétfő reggel óta Japán hadban áll az Egyesült Államokkal, a Brit Birodalommal és kapcsolatos részekkel. Csütörtök délután fél 5 óra óta pedig a Német Birodalom és az Olasz Birodalom is megüzente a háborút az Egyesült Államoknak. Az Egyesült Államok és Amerika kapcsolatos részeit itt sem említjük meg. Rabszolgákról van ugyanis szó, akik úgy táncolnak, ahogy Roosevelt a madzagot rángatja. Kialakult tehát az a helyzet, amelynek alapján ez a világtörténelemben eddig páratlan méretű mérkőzés el fog dőlni.

A szembeállításnál sok minden tekintetbe szoktak venni: az ellenfelek összlakosságának számát, országait területei kiterjedését, gazdasági kincseiket, a bankok pincéiben felhalmozott aranyukat, a hadseregek létszámát, a hadigépek lömögét, a hadipar teljesítőképességét. Anglia és Amerika barátai a számokkal vigasztalják magukat. A másik oldalon a szellem erejéről, az elszántságról beszélnek Amin-az első napok hadieseményei mutatják, nem alaplatlanul. Hiszen az első három nap alatt két amerikai csatahajót, két repülőgépanyahajót, három angol csatahajót, többszáz repülőgépet sok kisebb hadihajót pusztítottak el a japánok fergetegszerű meglepő támadásukkal.

Az első három napon. Hetvenkét óra leforgása alatt. Hogy csóválhatják a fejüket az öreg lordok Angliában s a fiatal zenkik Amerikában, mi lesz velünk, ha ez így megy tovább? Vajjon hogy fog végződni az a háború, amely így kezdődött el? ...

Ha Amerikában azt gondolták, hogy a végsőig tudják feszíteni a húrt, hogy mindaddig hízni tudják a tárgyalásokat, amíg elérkezik számukra a legalkalmasabb pillanat Japán megtámadására, — akkor nagyon tévedtek. Múlt heti beszámolóinkban jeleztük már, hogy Japán türelme végtelennek tetsző, — de mégis véges. Ott végződik, ahol a japán nemzeti becsület sérelme kezdődik. Az amerikaiak Japán nemzeti becsületét sértve támadtak bele akkor, amikor szívesen tárgyaltak vele, a hála megett azonban kinevették s veszedelmesen szóték-fönták, szorosabban fogták a foglalatot közelet Japán gazdasági életének nyaka körül. Ez a bánásmód, ez a politikai módor valóban nem vallhatott ki mást Nippon vezető férfijainak lelkéből, mint azt, amivel erre a nemzetközi szemérméltenségre valószólak... Csak az a kár, hogy ennek következményeit nem Roosevelt, nem Hull és nem Knox és nem ezen urak zsidó felbujtói szenvedték végig, hanem azok az anyák és özvegyek, elárvult szülők és gyermekek, akik Washington jelentése szerint is több mint 3000 amerikai katona halálát siratják az egyetlen első napon...!

Ha tévedtek az angolok és amerikaiak Japán türelme mértékének megítélésben, még jobban tévedtek és még jobban fognak tévedni Japán erejének mérlegelésében. Az a nép és az az ország, mely mindjárt az első napon ilyen ragyogó katonai teljesítményeket tudott felmutatni, érzékeny veszteségeket fog még okozni ellenfeleik... Legyenek legyen bár ezek az ellenfelek a világ legelső hatalmaságai... Japán ereje nem számbeli fölényben, hanem hitében, erkölcsében és igazságtudatában van... Ezt az erőt pedig legyőzni nem lehet! Ez az erő viszont megfűszerezi a fegyverek számát s legendás hőskökké avatja az egyébként gyengéket és bátoriatlanoknak látszókat is...

Még egy nagy szenzációja volt az elmúlt hétnek. Titkot nem tisztelő amerikai lapok nyilvánosságra hozták azt a haditervet, melyet Roosevelt utasítására és közreműködésével Amerika hadügyének vezetői készítek részben Anglia barátainak segítségére, részben a tengelyhatalmak végleges legyőzésére. Stimson hadügyminiszter elismerte ezeknek a terveknek valódiságát: Tehát igaz! Jelenléte pontjai ezeknek a terveknek a következők: 1. Még fokozottabban kell segíteni hadianyaggal Angliát, Kínát s azokat az államokat, amelyekről feltételezhető, hogy az angolok hatalmuk oldalára fognak állani. 2. Teljessé kell lenni a gazdasági blokádot egész Európa ellen. 3. A megszállt területeken lázadásokat és felkeléseket kell szítani. 4. Németország ipari géppontjait erőteljesen és határozatosan kell bombázni. 5. Expedíciós sereget kell szervezni s legkésőbb 1943 júniusáig 5 millió amerikai hadsereget kell a tengelyhatalmak ellen harcbaállítani.

Ezek közül a pontok közül csak az utolsó új és érdekes. A többi többé-kevésbé, de inkább kevesebb, mint több sikerrel eddig is alkalmazták. Kíváncsiak vagyunk azonban arra, hol gondolja Amerika parlatenni ezt az 5 millió katonát? Hogyan és milyen hajókon akarja átszállítani az Óceánon? Hiszen — annyi a németek megállapították, — az egész világ hajóparkja kevésnek bizonyulna erre a célra... Arról nem is beszélünk, hogy Európában, ahol a tengelyt egyedül lehetne megtörni, egyelőre a tengelyhatalmak s ezek szövetségesei az urak. S azok is maradnak végső győzelmükig. Józson eszi ember aligha gondolhat arra, hogy egyetlen amerikai katona partra kerülhetne vagy a parton élve sokáig megmaradhatna egy ilyen elszánt, harcrakész, jól felszerelt erőcsoporthal szemben.

Az egész haditervnek legérdekesebb része mégis az, hogy vajtan száma! Anglia és Oroszország megsemmisítésével, mielőtt Amerika 5 millió hadseregével fellépne a tengelyhatalmak ellen. Miért vár 1943 júniusáig?

Talán csak akkorára tud elkészülni? Talán egyedül akar győzőként szerepelni? Roosevelt-től ez az örökség is kitélik. Vagy talán propaganda és porhintés az egész s csupán arra szolgál, hogy a szövetségeseket fellelkesítse s harckészségüket fokozza, ami az amerikai hadigépeknek továbbra is busás jóvődelmet biztosít? Ez a legvalószínűbb. Mert realitása ez egész tervek nincs. De visszahatása lesz! S ez a visszahatás Európa népeinek még erősebb összekovácsolódásában fog megmutatkozni.

Uj-Zéland is hadat üzent Magyarországnak. Ennél természetesebb és érthetőbb valami nem igen történt még a világ hadtörténelmében. Hiszen Magyarországot Uj-Zélandtól nem kisebb távolság, mint a föld kerületének a fele választja el. Politikai és gazdasági érdekeik is ellentétesek, hiszen alig ismerik egymást s a két ország gazdasági statisztikájában egyszer sem fordul elő a másiknak a neve.

Ismeretes, hogy Litvinov, szovjet külön megbízott amerikai útja során napokig volt kénytelen Teheránban vesztegelni, mert a monarchiszterű angol repülőgépek nem voltak hajlandók fedélzetükre venni. Annak idején úgy magyarázták ezt a kényeszerű késedelmet, hogy a moszoha légköri viszonyok miatt nem volt szí-

vük az angol repülésügyi hivatalnoknak „ezt a nagy embert” egy vesztélyes utazás kockázatának kitenni. A németek azonban mást derítettek ki. Litvinov állítólag olyan okmányokat vitt magával Washingtonba, amelyekbe az angoloknak nem volt szabad és nem is lett volna jó betekinteniük. Londonban azonban tudták ezt; arra gondolták tehát, hogy a teheráni többnapos tartózkodás alatt módjukban lesz alkalmat találni arra, hogy a „legjobb szövetséges” okmányait megszerezhessék maguknak. Hogy ez sikerül-e nekik vagy nem, azt biztosan nem lehet tudni. Valószínű azonban, hogy nem sikerült. Mert Litvinov is van olyan jó tolvaj, mint Anglia legügyesebb agyműve. Korábbi életében sokszor bebizonyította ezt. Tolvajtól pedig még a másik tolvaj se tud ellopni senkit!

Az Ark Royal elsüllyesztése s a Malaya csatahajó megsérülése megpecsételte az angolok északafrikai offenzívájának a sorsát. Ennek a két hatalmas hajónak kellett volna megbénítani a Földközi-tengeren az olaszok és a németek utánpótlását. S íme: az egyik már a tenger fenekén pihen, a másik pedig aligha lesz többé harcképes... Lám, lám...! Milyen furcsa játék a háború...! Az ember elveszheti, mielőtt valójában megkezdte volna...

„Bafisa” Hardtmuth rendszerű cserépkályhával 40-50% fűtőanyag megtakarítás. Szerelés, átrakás, javítás. Figusch I. József keramikus mérnök.

Telefon: 17-76. Szilágyi Dezső-u. 3.

Ujból megkezdődnek az esti ipari továbbképző tanfolyamok

A helybeli gépipari középiskolán ismét megkezdődnek azok az esti továbbképző tanfolyamok, amelyek módot nyújtanak arra, hogy az iparoság a mindinkább fejlődő gyáriparral lépést tartva, magát elméletileg és gyakorlatilag tovább képezhesse, megismerkedjék az újabb ipari eljárásokkal s hogy tisztába jöjjön mindazon tényezőikkel, amelyek ismerete nélkül ma ipart eredményesen folytatni nem lehet. A kormányzat e kérdés fontosságát felismerve, jelentős áldozatok árán siet a kézműiparosság segítségére és pótolni kívánja mindazt, amit az elmúlt években az iparosság e téren nem kaphatott meg.

Az ipari tanfolyamok lehetővé teszik, hogy az iparosok rövid idő alatt, napi elfoglaltságuk zavarása nélkül, — az esti órákban tartott tanfolyamokon mindazt a tudást elsajátíthassák, amelyek a jövőben boldogulásukat ma még gátolja. Az ipari élet legkülönbözőbb ágazataira kiterjedő, rövidebb ideig tartó esti tanfolyamokon a legvalogatottabb működnek közre, akiket az iparügyi minisztérium hivatalosan küld ki előadók gyanánt.

Az ipari gépipari középiskola már az idei évben is több ilyen iparostovábbképző tanfolyamot rendeznek az asztalosok, cipészek, szabók, cuk-

rászok és a csépléssel foglalkozók részére, az új év kezdetekor azonban már nagyobb keretekben szándékozik a tanfolyamokat megindítani különös figyelemmel arra, hogy az elmúlt időszakban nem volt alkalma az iparosságnak azokat a tudásokat megszereznie, amely iparoknak üzése képesítéshez van kötve.

Kellő számú, legalább 25 jelentkező esetén tervebe van véve a kazánfűtő, lokomobil és cséplőgépezelő, stabil gőzgép kezelő, motorkezelő, villamosipari előkészítő, villamos szerelőipari, a közismereti ipari könyvviteli és a mestervizsgára előkészítő tanfolyamok rendszeres beállítása, amelyek mellett számos más, speciális tanfolyam is rendezhető.

Hatalmas és fontos feladat megoldása előtt áll az intézet, mert igen nagy hiánynak pótlását kell rövid időn belül megoldania, ha a városunk iparosságát s ezzel az ipart is arra a felszínre óhajtja felemelni, amely mellett a versenyt az anyaország s a külfölddel szemben is felvenni tudja.

Az ipartelepek érdekében is áll, hogy munkásaik résztvegyenek a tanfolyamokon, mert a törvények értelmében vizsga nélküli gépészek nem alkalmazhatók.

FEKETE JÓZSEF

Saját készítményű áruit hozza forgalomba!!!

Hadirokkant és tűzharcos társaimnak és Baross testvéreimnek 5% engedmény!!!

Hócipők és hócsizmák nagy választékban!

cipőkereskedése Hlatky Endre-utca 8. sz.

Elindultak a karácsonyi szeretetcsomagok harcoló honvédeinkhez

Négy hatalmas ládát csomagoltak be dr. Varga László tanácsnok lakásán

Nagyvárad, december 12.
Az emberek általában szívesen élnek hasonlattal, hogy az elmondandó dolgokat minél tökéletesebben értékelhetők legyenek. Ha ezek a hasonlatok néha el is vetik a súlyukat, céljukat többnyire elérik.

Egyik kedvenc hasonlat például az, amikor valamilyen helyiséget ahol a tárgyak bizonyos rendkívüli mozgások folytán, elhagyva eredeti helyzetüket megbontják a megszokott rendet és harmóniát — feldúlt csatával hasonlítják össze.

Nos, mi sem találunk alkalmasabb hasonlatot annak a furesz felfordulásnak az érzékeltetésére, amely dr. Varga László, városi tanácsnok más-
kor rendes, polgári izléssel berendezett lakásán fogad.

Ládák, dobozok, csomagoló papírok

hevernek egymás hegyén-hátán a szoba közepén. S a ládák között ott áll munkától gyűrött, poros házi ruhában maga Varga tanácsnok és csomagol.

Nem nehéz kitalálni, hogy mit újabb szeretetcsomagok készülnek itt a harctéren küzdő katonák számára.

Annyi mindent hordtak ide össze a katonáink sorsát szívükön viselő városi polgárok, hogy hirtelenében nem is tudnók följegyezni mindazt amit látunk, ha Varga tanácsnok és hű munkatársa, Kovács József segítségünkre nem sietne adatszolgáltatásunkban, miközben Petrus András, az olasz plébánia rokonszenves és szolgálatkész egyházfia szapora ütéseivel veri a szegeket a hatalmas ládákba.

Négy láda telik meg színültig...

Négy láda telik meg színültig a szorgos kezek munkája nyomán. Az egyik 130 cm. hosszú és 80 cm. széles ládába csak ruhaneműk, katonáknak való kötött és más meleg holmik kerültek. Számszerűen:

151 darab nyaksalu, 115 pár érmelegítő, 30 drb. hősapka, 7 pár zokni, 4 pár lábszárvédő, 40 drb. svájci sapka, 5 flaneling, 1 kötött mellény, 10 pár térdmelegítő, két pár kesztyű.

Egy másik láda könyvekkel és folyóiratokkal telik meg. De itt vannak még becsomagolatlanul a többi holmik, amelyek között annyi szeretettel és örömteli mosollyal turkál a házigazda és segítőtársai. A háziasszony, az egész akció mozgatója és lelke beteges fékszik bont a hűlőszobában, de így is kivészi részét a csomagolás lázából, mert ágyából is folyton érdeklődik, utasításokat ad, jegyez.

Mit visz a kis Jézus Nagyváradról katonáinknak?

Olyan sok-sok kedves tárgy van itt, annyi megható jele a megemlékezésnek, a szerető rájuk gondolatának, hogy minden apró-cseprő dolog szinte kövételzőleg tolibhegyre kívánczok. Milyen kedvesek például azok a fényes,

celofán-papírba burkolt kis csomagok — számszerűen öt — amelyek mindegyike egy-egy fogkefét, fogkrémet, szappant s Dánia sóborszeszt tartalmaz. 300 darab zsebfésű, 110 darab piperezappan, 60 doboz vazelin, 24 doboz cipőkrém, 10 doboz fogpor egészíti ki a tisztálkodást szolgáló küldeményeket. Van azután

„Küldi: Hegedüs Ili, II. g. o. t.”

Van azután egy külön, gondosan leköötött csomag aminek nem ismerjük a tartalmát. Ez így kerül be a ládába. A csomag címkéjére ezt írják: „Küldi: Hegedüs Ili, II. g. o. t.”

Az is meg van hagyva a csomagban, hogy egy közkatonának adandó. Egy másik dobozban, amelyet szintén iskolás leányka készített, angyal-hajjal díszített papirkarácsonyfát, egyenként, szalancukor módjára celofánba burkolt gyufát, ceruzát, törőgumit, ceruzahegyezőt, szappant s más hasonló apróságokat találunk. Ennek a csomagnak végtelenül kedves a kísérelvele is.

Igy kezdődik:

„Édes kis Katonabács!
Boldog Karácsonyt kíván a nagyvárad... leánygimnázium és én, Ili.”

Karácsonyra ne vegyen
Rádiót, esillárokat,
villamossági felszereléseket mielőtt
meg nem tekint

Vacsi és Dobribán

villamossági nagyraktárát
Kossuth Lajos-utca 7. Telefon: 27-33.

Karácsonyra vegyen szövettet, selymet, flanelt, vásznat, siffont, fehérneműt, kesztyűt, harisnyát, pullovert, szvetert, nyakkendő és selyem ujdonságot, paplant, esőernyőt

CZILLÉR IMRE

a jó minőségek áruházából.
Ma, vasárnap 14-én és 21-én egész nap nyitva.

még: 100 darab színes, bakelitből és 100 drb. fából készült cigarettaszipka, 50 drb. részben csont-, részben cseréppipa, 48 darab fémből készült szivarkatárcsa s még jó tucatnyi bakelit és egyébanyag, cigarettával töltött tárcsa, 17 piros celofán csomag cukorka, csokoládé, 24 darab „Piccolo” szájharmonika, 138 drb. fémtokú írón, 100 drb. zsebnotez, 1200 drb. cigaretták (a tárcák tartalmán kívül), 5 csomag pipadohány, 5 csomag szalancukor, 5 csomag „masina”, 21 üveg bor és likőr, rengeteg édes tészta, keksz, szalancukor, csokoládé és száz darab színes, összehajtható és szétnyitható papirkarácsonyfát.

Nem állítjuk, hogy semmi sem maradt ki a felsorolásból, de úgy hiszünk, hogy amit sikerült följegyezniünk, az is sok-sok szeretetre, áldozatkészségre vall és sok örömet fog szerezni azoknak akiknek küldik.

A kisleány ezután szabályszerűen bemutatkozik leírja külsőjét, családi körülményeit majd felsorolja, hogy az iskolában milyen tantárgyakat szeret. Pl.:

„A Tornát és a Rajzt nagyon szeretem, de az Algebrát br. jaj, olyan rossz...”

Azt is elmeséli angyali naivsággal, hogy egyik tanárnőjük az órán mindig elalszik és ők az egész időt végig nevetik.

Majd így fejezi be:

„Hát te hogy nézel ki?...
Nagyon várom leveledet, édes kis magyar vitéz...”

„Kisszántóról küldjük az első rajvonalba küzdő honvédeinknek...”

De érdemes megemlíteni azt a levelet is, amelynek címzése így hangzik:

„Az első rajvonalba küzdő honvédeinknek küldjük. Közlegények részére küldjük Kisszántóról.”

A levél, amelyet egyszerű, de becsületos, melegszerű falusi magyarok küldtek, a többi között ezeket mondja:

„...Amikor egy-egy cikket olvasunk az újságban a mi drága honvédeinkről, az öröm tölti el az embert... Legyenek hűségeselek hűzánkhoz, tartsonak ki a legnagyobb küzdelemben is, hogy az a gonosz ellenség el legyen egyszer intézve örökre, úgy végezzenek velek, hogy soha fel ne ébredjenek...”

Hisszük, sőt: biztosak vagyunk benne, hogy így lesz.

(M. F. V.)

Vigyázzunk színházunk jóhírnevére!

Nem akarunk reklámot csinálni egy jelentéktelen darabnak azzal, hogy bemutatása előtt kritikát gyakorolunk fölötte. Lehet, hogy nem is érdemli meg, de az is lehet, hogy esetleg nagyon határozott formában kell kimondani az igazságot.

Ezt akarjuk elkerülni ezzel a néhány előre megírt sorral.

A Szigligeti Színház igazgatósága a „Gyertyafény” című zenés vígjátékot úgy hirdette, hogy az csak felnőtteknek való, franciásan szellemes, pikáns” darab, amely „kényes témájánál fogva nem alkalmas arra, hogy fiatal leányok megnézzék.”

Kifogásoljuk a meghirdetés formáját. Semmiképpen sem egyeztethető össze azzal az erkölcsi és művészi színvonallal, amelyet ma — hála Istennel — a Szigligeti Színház képvisel. A nagyon helyesen és alaposan gyakorolt ellenőrzés óta még filmek sem jelenhetnek meg ilyen csomagolásban, ilyen reklámozással. Mert vannak ugyan kényes témák, amelyek természetüknél fogva kényesek, de elkerülhetetlenek a felnőttek, a szellemileg és erkölcsileg érett számára, ugyanakkor veszélyesek a gyermekek, az érletlenek és azok számára, akik csak „szórakozni” akarnak.

Egyébként csak egyféle erkölcs van s az éppen olyan kötelező a felnőttekre, mint a fiatal leányokra. Ha a kényes téma jóerkölcsökhöz utközik, akkor a felnőttek számára sem alkalmas. Akkor kár volt másorra tüzni. Még nagyobb hiba volt a szokásos, elcsépelet izléstelen szövegekkel felhívni rá a figyelmet.

Ismételjük: nem ismerjük a darabot. Lehet hogy nem érdemli meg az érdemleges kritikát. De nem hagyhattuk szó nélkül a hirdetés formáját és a darab másorra tüzését. A Szigligeti Színháznak nem szabad „csak felnőtteknek” alkalmas, „franciásan szellemes, pikáns” darabokkal kockáztatni hírnevét és tekintélyét.

(P. I.)

Itt * tél!!

Ablakán, ajtaján van már

Windfix?

Szereli

PAPP MARGIT

Rimanóczy-utca 8 — Telefon 14-25.

és **POLLIERUM**

Nagy Sándor-u. 6. — Telefon 14-85

Jávor Béla:

Találkoztam Nippon fiaival a hadifogságban

Most, hogy együtt menetelünk a felkelő nap országának fiaival, s minden nap új, nagyszerű teljesítményeik híre érkezik, ismét emlékeztembe villannak találkozásaim a japán katonával.

A bolsevik forradalom kitörése után az egymásra féltékenykedő nagyhatalmak: Japán, Anglia és az Egyesült Államok, megjelentek ugynevezett intervenciós csapataikkal a Távol Keleten. Hódihajók a vladivosztoiki öbölben horgonyoztak s a csapatok megszállták a Tengeremléki Tartomány kaszárnyavárosait A japánok Irkuckig nyomultak előre és kezükben tartották az egész Kelet-szibériai vasutvonalat. A forradalmi Oroszország tehetetlenül nézte ezt a terjeszkedést. Az Urálnál testvérharcdúlt a bolsevik és a Szibériában cseh légionista segítséggel puccszerűen hatalomra jutott fehér ellenforradalmárok között akik lassan hátrálni voltak kénytelenek. S mikor a visszavonuló fehérek feladták már az Ural keleti lejtőit és közeledett frontjuk az Ob vonalához, kiűrtették a nyugat-szibériai városokat. A hadifogoly-táborokat is.

Mi osztrák-magyar hadifoglyok akkor az Irtis-parti Peoropavlovszk nagy táborában vártuk a fejleményeket s egy szép napon jött a parancs, hogy Kelet-Szibériába szállítanak bennünket Teherkocsiába zsúfoltak minket és megkezdődött háromhetes utazásunk a távolkeleti Nikolszk-Uzurinsz felé, amely már csak egy ugrásnyira van Vladivosztoktól.

Japán ör az irkucki raktár előtt

Minden állomásnál kíváncsian lestük, hol találkozunk az első intervenciós csapatokkal. S Irkucknál következett be a nagy szenzáció. Egy raktárpület előtt kistermetű, sárgászöld egyenruhájú, tányérsapkás, mongolosan metszett szemű katona állt. Japán volt. Köröskörül semmi nyomát nem láttuk a japán térhódításnak, mintha ő egyesegyedül silybakolt volna itt, az idegen tengerben, hazájának messze előretolt őrszemeként. Mintha katonásdit játszó gyermek lett volna, oly kicsi volt és igénytelen. Vadonat-új köpenye túlnagy volt neki s puszkája is túlméretezettnek 'atszótt. Nem fészeken, de komolyan és biztonsággal állt. Pámészkodva csoportosultunk köréje és megjegyzéseket tettünk reá. Túrte. Voltak közöttünk,

akik ki is nevelték a csontosarcu, sárgásbarna képű kis katonát. Erre se hederítet. Vérszemet kaptunk, még közelebb húzódtunk hozzá s behatóan kezdtük vizsgálgatni felszerelését. De mikor egy jókedvű bécsi fiú már a ruhájához ért, hogy megvizsgálja: milyen anyagból való a már-már játékszernek nézett japán baka kétkézre fogta fegyverét s ijesztő, rekedt kiáltást hallatva a puskatussal úgy szétütött közöttünk, hogy rémülten

rebbentünk széjjel.

Ez a jelenet megtanított minket arra, hogy a japán katonát halálosan komolyan kell venni, annak ellenére, hogy termete nem daliás. Hamar megszoktuk egyébként Nippon fiainak külső megjelentését, különösen, mert lépten-nyomon tapasztalhattuk a hősi lelket, ami bennük lakozik. S mikor még távolabb, keletre utazva, volt alkalmunk látni kiképzésüket, a csodálattá fokozódott megbecsülésünk.

Mit tud egy japán katona?

Azt a fegyelmet, s a kiképzésnek azt a harcias szellemét, amit a japánoknál tapasztaltunk, alig lehet más hadseregben látni. Minden japán katona tökéletes szuronyvivő. Az oktatás jelentős idejét fordították erre abban az időben s valószínűleg ma is. Nem mirtha a mai gépháboruban, amelynek már akkor megvoltak a kezdetei, sok esélye volna a kizárásnak. Hanem mert neveli a halálmegvetés s az utolsó lehetőségig való küzdelem kötelességének szellemét, az erő és fölény öntudatát. A testi ügyesség minden vonatkozásában alapos kiképzést nyer a japán katona. Elbámultunk látva, hogy minden közle-

gény oly kitűnő szertornász, mint nálunk például a közepiskolák tornászcsapatának legjobbjai. De nemzeti játékaiknak is nagy szerepük van a kiképzésnél. Egész délutánokat eltöltöttek az ő sajátos birkózásukkal a Vladivosztoki környékének kaszárnyáiban állomásozó japán csapatok. Majdnem meztelenül, szabad fogásokkal tusakodtak s komoly diadalt érzett az, aki legyőzte ellenfelét.

De mégse komor és rideg ez a kiképzés. Vladivosztookban láttam japán matrózokat játszódni tisztjeik felügyelete mellett a kikötőben, ahol óriási csatahajójuk horgonyzott. Ovadások nem lehetnek gyermekegebbek.

Hány magyar, vagy német bír el egy japánnal?

A gyermek és a hősi elem csodálatosan vegyül a japán katona lelkében. Szolgálaton kívül: minden iránt érdeklődő, kedves, közvetlen, naiv kisfiú. Minden katonának kis notesze volt, s abba jegyezte bele azokat az orosz szavakat, amelyek mulhatatlannul szükségeseznek látszottak. Egy alkalmat se mulasztottak el, hogy tanuljanak, mint az iskolás gyerekek. Barátságos mosollyal közeledtek hozzánk, s ebben a mosolyban egyáltalán nem lehetett felfedezni sunyiságot, amit egyesek szívesen irnak a japán lélek terhére. Érdeklődtek a mi katonaeletünk iránt, jókat nevettek, hogy nálunk lehetséges valami, ami náluk nem, vagy nálunk nem szabad, ami náluk meg van engedve. Apróbb, a felszereléshez nem szorosan hozzátartozó tárgyakat boldogon cserebe-érteltek velünk és minden semmisségnek örülni tudtak, pedig nagyszerűen el voltak látva. Tréfálkozások, erőpróbák, kisebb öklöző és birkozó csa-

ták gyakoriak voltak japán katonák és osztrák-magyar hadifoglyok között. S ha arról beszéltünk nekik, hogy a japán és a magyar rokon-nép, felvilant a szemük és nevetve bölintottak rá: Igen, ezt tudják ők is. A magyar katonai erényekről igen jó véleménynyel voltak, a német vitézségről is. De az orosz és az amerikai lebecsülték.

— Hány orosz katona bír el egy japánnal? — kérdeztük.

Két kezükön mutatták fel ujjajukat: Tíz.

— És hány amerikai?

Öt ujjukat mutatták fel.

— És hány magyar vagy német?

Erre egy ujját mutatták. Egyenrangúnak ismerték el magukkal a magyar és a német katonát.

Igy barátkoztunk velük — szolgálaton kívül. Szolgálatban azonban nincs tréfa és nincs mosoly. Kegyelem sincs. Tizenkilenc telén a japánok lefegyverezték a Távol-Keleten az orosz csapatokat s ez nem ment minden véráldozat nélkül. En akkor egy orosz munkásszárad konyháján szakácskodtam s egy Vladivosztoki-melletti kaszárnyában japán fogságba kerültem én is az oroszokkal együtt. Mondhatom, mikor egy japán félszázad megrohant bennünket, a hegyoldalon, szabad terepen épült laktanyában, egy cseppet sem volt biztonságos érzésem. Nem volt fergeteges ez a japán roham. De elszánt és könyörtelen. A komoly aggodalom perceiért bőségesen kárpótolt az élmény: láttam harcolni a japán katonát. Egész fiatal fiúk voltak mind: égett arcukon a küzdelem heve, amelyre a halálfélelem legkisebb borulata se vetődött. A lefegy-

Száraz az arcbőre
Kütyü a szél
Cserepes az ajka

Használjon tulzsiros

STELLA
krém

Kapható:

Farkas István
„APOLLO” drogéria
és CORSO illatszertár
Nagyvárad, Rákóczi-ut

verzés pillanatok alatt megtörtént. A foglyul ejtett oroszokat keményen megkötözték és aki úgy érezte, hogy ez az eljárás ellenkezik a katonai méltósággal s vonakodott odatartani a kezét, annak vége volt. Velünk, ott talált osztrák-magyar hadifoglyokkal már akkor különbséget tettek. De a fogság fegyelmességében néhány napon át egy sorsunk volt az oroszokéval. Eszünk nélkül engedelmessédtünk japán őreinknek s ha valaki azt hitte, hogy lazítani lehet a fegyelmet, vagy ismerve a szolgálaton kívüli japán katona kedvességét, úgy képzelte, hogy a felügyelő vagy őrtálló bakával is bratizhat, pillanatok alatt megismerte a japán puskatust.

Minden találkozásunkkor meglepetten, döbbenet és csodálattal álltunk a japán katona előtt.

(Folytatom.)

Fóris Gyuláné
modern berendezésű
kozmetikája
Nagyvárad, Teleki utca 2. Tel. 20-05.

Játékot

karácsonyi ajándéktárgyat
legolcsóbban árusít

D'OR Rákóczi-ut 18. sz.
Keresztény üzlet.

Cserépkályhák

Átírom modern fa- és szénfűtéses vagy
hárdtmuth rendszerre. Reggel még 18
fok melege lesz.

TESTA cserépkályha lerakal
Szaniszló u. 68.
Telefon 14-94

Karácsonyi ajándékot
vásároljon

Leitner Mátyás
és fia

cégnél Hlatky Endre-u. 5.

Gyermek patent harisnyák, selyem
harisnyák, férfi flór zoknik, trikó-
áruk, pulloverek, szveterrek, kez-
tyük, sálak, női kombinék, hálóin-
gek, Goldsol és trikóselyem anyag-
ból női nadrágok, zsebkendők nagy
választékban.

**Női- és férfi szövetek,
vászon- és mosó-áruk.**

Ünnepi ragyogás árad
szét otthonában, ha

Papp Margit rendez be lakását!

a **SZÉKELY** és **RÉTI** Erdélyrészi Butorgyár R. T.
országos hírű **MUBUTORAIVAL**.

Kiállítás Rimanóczy-utca 8.

BEKÖSZÖNTŐ

Szívesen köszöntjük a kedves Olvasót s kérjük, fogadja a Magyar Asszony Lapját olyan szeretettel, amilyennel annak minden betűje íródik.

Célunk a magyar asszonyt oda állítani, ahová való, a magyar élet középpontjába. A tipegő járású, pipercsüszkező nő ma már nem ideál. A magyar asszony nem csecsebecse, nem játékszer, nem lélektelen cicomás bábu, hanem hitves és anya s így a magyar jövő tengelye.

Vajudik az egész világ. Életre menő harcok dülnek levegőben, földön s a messzi tengereken. A viadalban Európa s azon belül hazánk sorsa dől el egy újabb ezer évre. Ilyen időkben nincs létjogosultsága csak a maga örömét hajhászó embernek: mindenki annyit ér, amennyit nemzetének használ.

Az asszony a családi élet alapja, a családi tüzhely éltető melege, a család lelkeségének, szellemének meghatározója, tehát a családon keresztül a nemzeti közszellem építő munkása.

Legyen megértő társa férjének, feleség, ki a gondokból önként vállalja a ráeső részt, aki könnyíti az ura küzdelmét s nem nehezíti. Serkentője, munkatársa legyen a férfinak, aki a családját dolgoztatja. Gyermekeit ne nevelje a sors akarattyengés, gerinctelen, pipogya játékszerévé, hanem a magyar jövő öntudatos harcosává vagy a jövő magyar harcosainak lánglelkű, eldöntöttek anyáivá.

Ezeknek a gondolatoknak, ennek az építő munkának nyitunk teret ebben a rovatban s szívesen vesszük minden asszony- és lánytestvérünk közreműködését gondolatokkal, tanácsokkal, irásokkal, kitől melyik telik.

De rovatunk, ha meglátja és szavát teszi is a ma komoly problémáit, szóragoztatni is igyekszik. Nem akarjuk a magyar nőt a száraz aszkéta szerepében látni. A női lélek legnagyobb kincsé a kedély s a magyar asszony egyik legszebb hivatása, hogy a maga vidám lelkével felüdítse a küzdelemben lankadó férfit.

A búzát örökösmagyar asszony öröksejé legendája adja példát a mai történelmi időkben, amikor annyi nehézséggel kell megküzdenünk s úgy, mint ő, panasz nélkül, dallal az ajkunkon dolgozzunk a szebb s a tisztább magyar jövőért: Nagymagyarországiért.

(- s i -)

A szomszédban karácsony volt

Igy karácsony táján mindig eszembe jut egy szegény kis elemista dolgozó a karácsonyról. Évekkel ezelőtt láttam egy kunhori szélű irkában, de sohse felejttem el, hogy minden karácsonyi élménye belefért két kis szürke mondatba:

„Reggel édesanyám tiszta ruhát adott rám. A szomszédban karácsony volt...”

Nem náluk, nem az ő hajlékukban, csak a szomszédban.

Mennyi panasz, mennyi fájdalom s mennyi szemrehányás kiállott felém a nagy verébfejű betűkön keresztül s egy gyermekszívnek mekkora keserősége csordult a gyűrt kis irkalapra.

És azóta sem hagy nyugodni az a gondolat, hogy hányan és hányan vannak olyanok, akiknek csak a szomszédban van karácsony. Mily sok olyan ember van, hány olyan szegény, elhagyott, öreg, aki nem ismeri a karácsonyt. Nem érezte soha az ünnep melegét. Számára nem gyűlt karácsonyi gyertya az örökzöld ágakon s még csak egy jó szó sem jutott el hozzá azon az estén, amelyen a Szeretet született.

Erdemes ezen elgondolkozni most, a Krisztus-várás idején.

1929 karácsonyáról írja egyik levelemben Arkossy Lajosné, az áldott emlékü erdélyi nagyasszony: „Olyan szép volt ez évben is az ünnep a nagy családban: 40 lélek együtt, akik tudják, hogyan kell belenőni a gyermek karácsonyából a lélek karácsonyába.”

A lélek karácsonya! Amikor nemcsak a fenyőfán lobognak az ünnepi gyertyák, hanem a lelkünkben is lángol egy boldog melegséget árasztó lángocska: a szeretet. A lélek karácsonya más szóval: örömet szerezni Istennek és örömet szerezni magunknak azzal, hogy másoknak örömet szerzünk.

Gyűjtsük meg ma is a lelkünkben ezt a gyertyácskát s igyekezzünk legálább egy olyan gyermeknek vagy öregnek Karácsonyát tenni a karácsonyt, akihez eddig az a szomszédnál közelebb sohasem került.

A. E. I.

1940.

Országok dőlnek a viharban, aknát sodor a tengerár, hontalan gyermek fut síkoltva, mint fészkeről elvert madár.

Ki tudja, mit hoz a jövő? de bárhogy fordul a sorom, nem félek semmitől a földön, amíg Isten kezét fogom.

(Az első finn háború kitörésekor)

AKOSFYÉ EÖTVÖS IREN

JO TUDNI...

...hogy porcellánból a szivar- vagy cigarettaparázs foltját nedves sálba mártott dugóval dörzsölhetjük ki.

...hogy a tejes lábas alján képződött üledéket form csiszolópapírral dörzsölhetjük le óvatosan. Ez kevesebbet árt a zománcnak, mint a kaparás és dörögölés.

...hogy ha valar ély ételhez csak a tojás fehérjét használtuk el, a sárgáját frissen eltárolhatjuk, ha hideg vizet öntünk rá. Felhasználása előtt a vizet egyszerűen leöntjük róla.

...hogy a felvágott citromot jól eltárolhatjuk, ha vágási felületével kis tárra borítjuk s abba kevés ecetet öntünk. Így nem penészedik meg.

A háziasszony

SÓSKIFLI. Fél kiló lisztet két deka élesztővel egy egész tojással, egy evőkanál cukorral, sóval, fél liter tejfel jól kikeverünk és meleg helyen kelni hagyjuk. Mikor jól megkelt, újabb fél kiló lisztet, egy kanál fagyos zsírral elkeverve, deszkán folyton sodorva, kidolgozzuk, míg szép sima fényes lesz. Négy egyenlő cipőt formálunk belőle és minden cipőből kinyújtva nyolc kiflit csinálunk, zsírral kikent tepsin pár percig pihentetve, tojással megkenve, sóval, kóménymaggal meghintve, szép pirosra sütjük.

SZALONCUKOR. Egy kiló cukrot egyharmad liter vízben addig főzünk, míg egy csepp belőle kevés vízbe öntve egyben nem marad. Most hozzáadjuk az ízesítő anyagot: kávét, csokoládét vagy bármilyen lekvárt és ezzel ismét felforraljuk. Ha már sűrű, akkor márványlapra öntjük s üvegpohár aljával jól kidolgozzuk. Végül borsónyi nagyságu friss vajdarabot gyurunk közé, hogy ki ne száradjon. Másnap felvágjuk.

MÉZES. Négy evőkanál mézet, négy evőkanál cukrot egy egész tojással, fél kávéskanál fahéjjal, kevés szegfűszeggel, három késhegy szódaikarbonsóval egy tálban jó ideig keverünk, aztán annyi kenyérlisztet adunk hozzá, hogy nyújtani lehessen. Táblára töve kisujnyi vastagra nyújtjuk s különböző formával kiszakítjuk. Tetejét tőrt mandulával (mogyoróval) meghintjük s lassu tűznél sütjük. Karácsonyfa díszül is alkalmas.

A KÉZIMALOM

Apró szekérke zörgött Fehérvár felé. Könnyű aranypor szitált a nyomában s az utasok darócruháját belepte, mint a kőd.

Két kámszás barát ült a zörgős kis szekéren. A beesett orcájú Gellért volt. Csanád püspöke, a fiatalabbat Walternek hívták.

István urhoz igyekeztek, a nagy magyar királyhoz, ki a monostor ügyében kívánt szót váltani velük.

Lassan poroszkáltak a lovak az úttalan uton. Az erdő felől fejszék csattogását dobálta a szél. Kopácsolás is hallzott. Kicsi fatemplomokat ácsoltak valahol.

Ugy veesernye táján, egy faluskába értek.

— Igen megfáradtam. — szólott Walterhez a püspök. — Jer, szálljunk meg e házban — s lekászolódtak az apró szekérkeről.

Alighogy a hajlékba betértek, a fáradt vándorokat elnyomta az álom.

Am hajnaltájt valami furcsa neszre felsekkent a püspök. Malomzúgást hallott, holott semmiféle malom nem volt a házaeska környékén.

Es ime, ének esendült a hajnali szürkületben és vidám dal kísérte a malom zörgését.

— Walter, — szólalt meg a püspök. — hallod a magyarok énekét, milyen zengő? Ó, mondd, ki az, aki ilyen kedvesen dalol?

— Gazdánk szolgáló leánya forgatja a kézimalmot, atyám, — mondá Walter — búzát őröl s nehéz munkáját dallal édesíti.

Es Gellért úr elgondolkozván, mondá:

— Ó, mi csodálatos az emberi élet, fiam. Boldog emez asszony, aki másnak hatalma alá vettelve, munkáját zúgolódás nélkül vidáman végezi. — s tovább hallgatta mosolygó orcával az asszony énekét.

Karácsonyi asztaldísz

Ehhez a legkedveltebb, legolcsóbb és legmagyarabb karácsonyi asztaldíszhez már most meg kell tennünk az előkészületeket. Egy marék búzát Luca napján beáztatunk és lapos tálra vagy tányérra teszszük. A tányér középet lefedjük egy vékony pohárral, hogy oda ne kerüljön buza. Karácsonyra a búza szépen kizöldül. Akkor a poharat kivesszük és helyére egy fe-

nyőtozobba szurt gyertyát állítunk. Karácsony estén a vacsorán használjuk először. Néha megpermetezzük vízzel, hogy szépen nőjön.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekszámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

* **Ne bizza szerettei sorsát tisztán a**
 Gondviselésre, hanem okos előrelátás-
 sal kössön élet- vagy nyugdíjbiztosi-
 tást. — Az 1857-ben alapított legrégebb
 magyar biztosító magánvállalat, az
ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTO-
SÍTÓ TÁRSASÁG helybéli: Szent
 László-tér 2. szám alatti főigénybéké-
 se illetve képviselői készséggel ad
 felvilágosítást minden biztosítási vo-
 natkozású ügyben.

Budapestre utazott a polgármester.
 (Nagyvárad.) Dr Soós István polgár-
 mester tegnap délelőtt a fővárosba
 utazott, ahol több folyamatban levő
 városi ügy elintézését sürgeti meg. A
 polgármester résztvesz a városok szö-
 vetségének ülésén is. Valószínűleg
 csak a jövő hét közepén tér vissza
 Nagyváradra.

Magas német kitüntetés Dálnoki
 Miklós Béla altábornagynak. Berlin-
 ből jelentik: (NTI) A Führer a Vaske-
 reszt Lovagkeresztjét adományozta vi-
 tázó főfő. Dálnoki Miklós Béla altá-
 bornagynak. (MTI)

Orvosi kötszerész üzletemet
Rákóczi-út 31 alá
helyeztem át.
 Készíték speciális haskö-
 tőket, sérvsávókat, fűzőket
a legújabb divat szerint
 Allandó rastáron gumminá-
 risnyák és egészséggyógyickek

Raskó Ferenc

Közyűlési meghívó. Az Egyesült
 Bank r. t. nagyváradai bejegyzett cég
 1941. évi december hó 23-án déli 12
 órakor az intézet nagyváradai Bémer-
 tér 4. szám alatti helyiségében rendki-
 vüli közgyűlést tart, amelyre a t.
 részvényesek czennel meghivatnak.
 Targysorozat: 1. Az igazgatóság ir. dít-
 ványa az intézet felszámolásának 1942
 január 1-től kezdődő hatályai vaio
 kimondás iránt. 2. A felszámolóok
 megválasztása. 3. A felszámolás mód-
 jának, a felszámolóok jogkörének és
 ügyrendjének valamint a felszámolóok
 javadalmazásának megállapítása. 4.
 Eszleges indítványok. Figyelmeztetés!
 A rendkívüli közgyűlésen csak oly
 részvényes lehet jelen, aki az intézet
 részvényesével lehet jogokat gyakorolni,
 amely a közgyűlést megelőző nap déli
 12 órájáig az intézet pénztáránál
 Nagyváradon (Bémer-tér 4. sz.) letéte-
 teti. Más pénztáraknál letett részvé-
 nyekről szóló letétjegy ugyancsak a
 fenti időpontig teendő le az intézet
 pénztáránál. Nagyvárad, 1941. decem-
 ber 12. Az igazgatóság.

Szóda víz
 olcsón bármikor
 higiénikusan otthon
 készíthető.
 Palackok és szénsav-
 patronok kaphatók és
 cserélhetők

TÖRŐK
 vas-, testék- és háztartási cikkek
 kereskedésében.
 Rákóczi-út 2. — Bazár épület.

Korona filmszínházban vasárnap utoljára Egy lány elindul 16 éven felülieknek Hétfőtől Éjszaka kezdődött Charles Boyer világhírnépe.

Uj festmény a múzeumban. Nagy-
 várad. Saját tud. A Frenczel képkere-
 tező cég emberei pénteken reggel hoz-
 rák el a múzeumba s akasztották fel
 a nagyteremben azt a mitologiai
 kompozíciót, melyet dr Lutter Já-
 nos, budapesti egyetemi tanár aján-
 dkozott a nagyváradai múzeumnak. A
 több mint két méter magas és három
 méter hosszú olajfestmény Európa el-
 rablását ábrázolja, a renaissance festő-
 főinek kedvenc témáját Európa, a kí-
 rályleány már rajta ül a fehér bikén,
 amely már meg is indul, neki a ten-
 gernek, hogy kedves terhét Krétába
 vigye. A királyleány társnői rémülten
 iparkodnak visszahúzni a felkiszorú-
 zott állatot, de persze hasztalan. Euró-
 pa feje körül már ott röpködnek az
 amorettek; a szép királyleány nemso-
 kára a csélesap Zeus zsákmánya lesz.

A kép festője Tardos Krenner Viktor,
 aki főképp falfestéssel foglalkozott. Ő
 festette a Vicszínház, a prágai új szin-
 ház, a pannonhalmi milleniumi kápol-
 na mennyezetét, az országház ebédif-
 jének freskóit, az egri székesegyház
 szentélyét, a gyöngyösi Szent Bertalan
 templom képeit. De táblafestésben is
 sikereket ért el. A megzavart fürdő
 c. képével 1903-ban a Lotz-díjat nyerte
 el. Érdekes, hogy a művész mint szin-
 padí író is jelentékeny sikert aratott,
 főképp „Nero anyja” c. tragédiájával,
 melynek főszerepét Jászai Mari ját-
 szotta a Nemzeti Színházban 1903-ban.
 Tardos 1927-ben halt meg, mint a Kép-
 zőművészeti Főiskola tanára.

Internált a rendőrség két váradi csa-
vargót. Nagyvárad. Saját tud. A nagy-
 váradai rendőrség ifj. Marsovszki Ist-
 ván és Marsovszki László lakás- és
 foglalkozás nélküli egyéneket a köz-
 biztonság és a közrendre veszélyes
 magatartásuk miatt rendőrhatalmasá-
 g őrizetbe helyezte. A két csavargó
 hosszú idő óta állandó vendége volt a
 rendőrségnek és nagy hajlandóságot
 tanúsítottak újabb bűncselekmények
 elkövetésére. Ez az ok szolgált alapul
 az internálás foganatosítására.

UJABB RENDELKEZÉS AZ ANGOL
ÁLLAMPOLGÁROK JELENTKEZÉSÉ-
RŐL. MTI: A Külföldiekkel Ellenőrző
 Országos Központi Hatóság elrendelte,
 hogy az ország területén tartózkodó
 minden angol állampolgár köteles 48
 óra alatt személyesen jelentkezni az
 elsőfokú rendőrhatalmaságon. További
 rendelkezésig angol állampolgári rend-
 őri engedély nélkül nem hagyhatja el
 állandó lakhelyét és köteles lakásvál-
 toztatását azonnal bejelenteni a rend-
 őrségnek vagy pedig a községi előljá-
 róságnak.

16 éves fiú a villamosszékből. A
 Magyarország írja: Newyorkból közlik,
 hogy az amerikai Cambridgeban kivé-
 geztek Raymond Woodword 16 éves
 fiút. Ő a villamosszék legfiatalabb ál-
 dozata. Rábizonyították, hogy egy 15
 éves leányt becsalt egy elhagyott la-
 kásba és négy napon keresztül kizár-
 ta. A lány a negyedik napon a kin-
 zásba behalt. A tárgyaláson a fiú
 semmiféle megbánást nem mutatott.

IVO festőde

Hitler A.-u. 40. Tel. 10-53.
 új elnevezése

Nagyváradai Bérfestőde

Felvételi üzletei:

Hlatky Endre-u. 6.

Telefon: 10-54.

Hitler Adolf-u. 1.

A MÁV ALMŰHELY NAGY-
TERMÉBEN vasárnap délután
fél 5 órakor nagy műsoros délt-
után filléres helyárrakkal.

Robbanás következtében összedőlt
egy gránátöltő gyár. Amszterdamból
 jelentik: (NTI) Az angol híroroda je-
 lentí, hogy egy burlingtoni gyár, mely-
 ben gránátokat töltenek, pénteken rob-
 banás következtében teljesen összedőlt.
 Több munkás meghalt és legalább 20
 megsebesült. A kár 60 millió dollár.

Ócska kalapját újjá
alakítja TÓBIÁS
 Hlatky Endre-utca 16.

TÖREKVÉS BAL december 26-án,
 karácsony másodnapján a Református
 Kulturpalotában.

Temetés. Nagy Sándor nyug. I.
 oszt. postaaltsízt 75 éves korában el-
 hunyt. Temetése folyó hó 14-én vasár-
 nap délután 3 órakor lesz a velencei
 temető Ember-kápolnájából. („Kegye-
 let”-Társoly.)

Megnyit!

Ács Tibor

óra, ékszer és diszjúru szaküzlete
 Széchenyi-tér 6 alatt.

Ora, ékszer dús választékban. Ekszerek,
 órák szakszerű javítása. Arany, ezüst, drágakövek vétele a legma-
 gasabb napi áron.

Elegáns
ÜNNEPI
 ajándék

Hameeli
 keztyű

Nagyvárad
 terakat:
 Rákóczi-út 1.

A GUTENBERG DALKÖR DALOS-
 ÜNNEPEGE MA DELUTAN FEL-
 HAT ÓRAI KEZDETTEL LESZ
 MEGTARTVA a Református Kultur-
 palota kellemesen fűtött dísztermében.
 A Magyar Vöröskereszt javára ren-
 dezi a dalkör ezt a nagy körülmé-
 téssel előkészített dalos-ünnepet,
 amelyre ez uton is meghívja mind-
 azokat, akik pártolói és kedvelői a
 magyar dalkultúrának, mert megje-
 lenésükkel a Vöröskereszt nemcsa cél-
 jait is szolgálják. A fiatalság szórako-
 zásáról is kellőképpen gondoskodás
 történt. Belépő díj 1.50 p. és 2 pengő.

Kalapot - Nyakkendő
Férfi - fehérneműket
 özv. Tóth Ferencné
 úridivat üzletéből
 Rákóczi-út 2 szám
 Gazdagon felszerelt raktára.

Hirdetmény. Nyirábrány község
 ezennel heti és országos vásárjait
 szombati napon tartja. A legközelebbi
 országos kirakó és állatvásár decem-
 ber 20-án lesz. Előljárásság.

FELHÍVÁS A KATOLIKUS FER-
FIÁKHOZ. P. Böle Kornél dominiká-
 nus atya Credo szervezőpápai és
 országos szónok az Olasz Szentlélek
 plébánia a Credo Férfi Egyesület ün-
 nepélyes tagaválását fogja tartani.
 Ez alkalomból dec 20-án este 7 óra-
 kor és december 21-én d. e. 10 óra-
 kor a tagaválás keretében a férfiak
 részére szentbeszédet fog tartani. Sze-
 retetettel meghívunk minden katolikus
 férfit. A részletes programra meg
 visszatérünk.

A KOLOZSVÁRI TAKARÉK-
 PÉNZTÁR ÉS HITELBANK R. T.
 szeptember 30-án megszűnt. A Nagy-
 várad Agrár Takarékpénztár Resz-
 vénytársasággal történt megállapodás
 értelmében a megszűnt fiókjánál el-
 helyezett betéteket a Nagyvárad Agrár
 Takarékpénztár r. t. mely inté-
 zet céget Nagyvárad Takarékpénztár
 r. t.-ra változtatta át. — átveszi s a
 betétkönyveket saját betétkönyveivel
 átcsereéli. Felhívjuk ennélfogva nagy-
 várad fiókunk betevőit, hogy a belé-
 ti könyvecskék kiöserélése végett a
 Nagyvárad Takarékpénztár r. t.-nál
 jelentkezzenek.

Gépjármű vezetőképző

(autó és motorkerékpár)

magántanfolyam

kezdődik kedden, 16-án este fél
 8 órakor. Beiratkozni lehet az
 iskola irodájában, Ritoók Zsig-
 mond-utca 15 sz. Telefon 22-09.
 (Andriska garage).

Délben 12-1-ig, este 1/27-8-ig.

**Az Actio Catolica
25. filmkritikája**

„ALKONYAT”. Sötét háttéri féltékenységi dráma, mely a legsúlyosabb erkölcsi kifogás alá esik.

„BÜNÖS NŐ”. Kényes téma, amelynél azonban gondosan elkerülték a bűn felmagasztalását.

„ISTEN VELED, FRANCISKA!” Látványos, könnyű fajsúlyú, a lederszínház kedvező filmvígjáték.

„KARAVÁN”. Amerikai kőbor cigányok könnyelmű életének vigjátéka.

„UTOLSÓ MENET”. Néhány kivéni való jelenetet leszámítva, kifogástalan sportfilm.

**Angol tengeralattjáró
alattomos merénylete
egy francia gőzös ellen**

Vichyből jelentik: (OFI) A december 9-én elsüllyesztett Saint Denise francia gőzös Algirből volt utban Marseille felé. A hajót a Baleari szigetektől délre egy brit tengeralattjáró leállította és a hajó okiratait kérte. A hajó okmányainak keresésével voltak elfoglalva, amikor a tengeralattjáró két torpedót lőtt ki a hajó felé. A hajó legénységének három tagja életét vesztette. Intézkedéseket fogantatosítottak, hogy a Földközi Tengeren elejét vegyék az ilyen alattomos merényletnek. (MTI)

**Újabb gépkocsikorlátozások
Romániában**

Bukarestből jelentik: (MTI) Romániában újabb gépkocsi-forgalmi korlátozások léptek életbe. Megállapították, hogy a vállalatok, termelésüket figyelembe véve, mennyi gépkocsit használhatnak. A fővárosban 40 orvos használhat gépkocsit, akiket az Orvosi Kamara jelöl ki. Ezzel együtt rendszeresítik a benzinjegyet. Vasár- és ünnepnapokon tilos a gépkocsi forgalom. Hivatalos gépkocsit csak szolgálati ügyben lehet használni.

**Egyre több kommunista
adja meg magát
Szerbiában**

Belgrádból jelentik: (B. T.) A szerbiai kommunista bandák elleni hadjáratot a kormány csapatai és az önkéntes alakulatok nagy eréllyel folytatják. Az utóbbi két nap alatt ismét nagy tisztogatást végeztek a délnyugat-szerbiai hegyekben és erdőkben. A kommunisták közül sok elesett. A jelek szerint ezek a bandák már nem sokáig hadakozhatnak. Jellemző ellenálláserejük csökkenésére, hogy egyre többen adják meg magukat. A legutóbbi harcok ismét főként Csucsak környékén folytak le, ahol 37 kommunista esett el. Ezekben a harcokban adta meg magát a legtöbb kommunista. Megfigyelték, hogy sokan igyekeznek a Drinán át a Horvátországba tartó Bosznia felé menekülni.

Nagyvárad
thi, város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.—

**Vitéz Kiss-Salgó-Schlésinger
Árpád és a szatmári keresztyén
kereskedők**

Már a keresztyén irányzatból is tudnak üzletet facsarni a zsidók. Szatmáron Schlésinger Árpád izraelita szélhámos vitéz Kiss századosnak adta ki magát s nagy-előkelőn, fontoskodva és kellő titokzatossággal végigjárta a keresztyén üzleteket, mint a honvédelmi minisztérium megbízottja.

— Az iparrevíziót készítem elő — mondotta. — Olyan tisztogatást végzünk itt a zsidók között, hogy megemlegetik.

A derék keresztyén kereskedők boldogok voltak.

S boldogan és bizalommal adtak az ál-századosnak kisebb-nagyobb összegeket ügyeik kedvező elintézésének elvárásában. Egy textilkereskedő azonban józanabban ítélte meg a dolgot. Az mégse lehet, hogy egy százados, egy hadügyminisztériumi kiküldött mellesleg ilyen kijárással foglalkozzék s azokért pénzt vegyen fel előre. S bármennyire rokonszenvezett is a jömegjelenésű ur teli szájjal hangoztatott zsidóellenességével, feljelentette a rendőrségen. Ekkor kiderült, hogy csak egy Schlésinger és nem vitéz Kiss százados.

is tartóztatták a keresztyén eszmével üzérkedő és szélhámoskodó zsidót. — Megállapították róla, hogy már a kommun idejében is követett el bűncselekményeket s azonkívül a nyíregyházi törvényszék is ráért már három hónapot kisebb szélhámoságokért. A szatmári törvényszék kétévi börtönre ítélte Schlésingert s a város magyar kereskedői most már óvatosabbak lesznek.

1. Leningrádot lövi a német nehéztüzérség
2. Rajvonal előnyomulása a keleti hadszíntéren

A buza és rozsrörlémények új árai

A Hivatalos Lap legújabb száma közli az ár kormánybiztosságnak a búza és rozsrörlémények és malmi melléktermékek legmagasabb malmi, nagykereskedői és fogyasztói árának megállapítása tárgyában hozott rendelkezését, amely szerint a búzadara legmagasabb malmi eladási ára zsákkal együtt mázsánként 73 pengő a nullásliszt mázsája 69.50, a búzakegyrészt 41, a búzakorpa 18, az egyrészes rozsliszt 41, a rozskorpa 18, búza-rozslábliszt-búza és rozszéllkorpa 18, malombükköny, malomkukoly, ocsu szemetes állapotban 17, megdarálva 18, lisztítási hulladék 10 pengő. Zsáknélküli mázsánként 1.20-al alacsonyabbak az árak.

A rendelet a továbbiakban intézkedik az örlémények szállításáról és a kisebb tételben történő eladásokról felszámítható árról.

Örült a villamosin

(Pécs.) A pécsi Kórház-téren egy 30 éves, Kreisler Sándor nevű cipészsegéd a robozó villamos elé vetette magát. A villamoskocsi a hirtelen fékkezéstől csaknem kicsúszott, de az ügyilkosjelölt előtt megállt. A cipészsegéd, látva, hogy terve nem sikerült, dühöngeni kezdett és csak az összesodródult tömeg segítségével tudta megfékezni a rendőrszem. Bekisérték a központi ügyeletre, ahol a kihallgatását végző tiszt nyomban látta, hogy örültel van dolga. Azonnal értesítették a városi mentőket, akik kényszerzubbonyba bujtatták Kreislert és beszállították az elmeklinikára.

**Társadalmi esemény lesz
a Gutenberg Dalkör vasárnap délutáni műsoros dalestje**

Nagyvárad. Saját tud. A Gutenberg Dalkör már hetek óta lázas izgalommal készül Győző karnagy művészi irányítása mellett készülni arra a napra, amikor ismét a közönség elé lép. Vasárnap délután ünnepe lesz a magyar dalosok és dalkedvelő közönségnek ez a bemutatkozás a Teleki-utcai Ref. Kulturpalota dísztermében, mely a Vöröskereszt javát fogja szolgálni. A műsoros dalestély eseményszámba menő ünnepe, mely fél 6 órai kezdettel lesz megtartva, nagy érdeklődés nyilvánul meg a város minden társadalmi részéről, ami érthető is, hiszen ez a kiváló együttes a múltban is mindig a legtekintélyesebb, legszórakoztatóbb műsorral kedveskedett a közönségnek. Mostani dalestjük keretében Tábéry Géza mond bevezető beszédet. Az estély rendezősege felkéri mindazokat, akikhez a meghívókat az utcarendezések és hátszámváltoztatások miatt nem juttathatta el, hogy tekintsek magukat ezuton is meghívottaknak és szívesen látott vendégekként.

**Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták**
Ara füzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

Barna Károly uri divat szabóságát

áthelyezte a Bazár épületbe
Színházszal szemben.

Nagy Imre székely képeivel meghódította Budapestet

Budapest. Saját tud. Nagy Imre, a legnagyobb erdélyi magyar festőművész kiállítását rendezte Budapesten a „Műbarát” kiállítási helyiségben. A megnyitásra összegyűlt közönség nemcsak a székelység életét, földjét és lelkét látta meg, hanem olyan erős művészeget ismert meg, akihez fogható az egész ország területén alig talál.

Ami ezen a kiállításon a belépőt az első pillanattól megragadja: az erő. Forró színei külön meglepetést keltenek. Nagy színpalettáján azonban sohasem jelent tarkaságot. Az erővel és a szingardagsággal egyszerre tűnik fel a stílus határozottsága és rendkívül jellemző Nagy Imre művészetére az egészben halladás, komolyság, a részletekben jóízű humor. Nagy Imre kifejező eszközei nyugatiak, a lelke ellenben keleti. Ebben a kettősségben a magyarság jellegzetes kifejezője, még pedig a balladás magyarság: a székelység. Tussrajzai életnagyságú arcképek, bátor, biztos, kifejező rajzzal. Ezekben az egyének megérett jellemét ragadja meg olyan mély belsőléssel, hogy a vonalak indulatát is a megérett jellem szájába meg, akárcsak kelet művészetében.

Fametszetei ugyanazok, amek a festményei: balladák. Festményein és metszetein egyaránt tömören lát bizonyos érdekességgel. A finomkodó formáságokon fölül él a lényegét ragadja meg a legkifejezőbb egyszerű eszközzel.

Nagy Imre nem kereste művészetében tudatosan a magyart, hanem önkénytelenül rátalált. Rátalált azért mert hazament a székel nép közé és ott kereste meg saját magát. Példája útjat jelöl az egész ország művészeinek. Ez adja ennek a szép kiállításnak országos jelentőségét.

Nagy Imre kiállítása nemcsak művészkörökben kelte a megérdemelt fölfigyelmet, hanem minden tekintetben szép sikerre számíthat. A megnyitás napján a kultuszminisztérium megvásárolta a „Pihenő pásztorgyermek” című hatalmas távlatú kompozíciót és a „Székely házak” című festményt. Az Országos múzeuma részére megvették Bánffy Miklós mértész vonalakkal rajzolt nagy kifejező erejű arcképét. A műértő közönséget különösen a „Krumpliszedők” gazdag színösszeállítására ragadja meg csodálatosan tündökölt fényveivel. Küldön ki kell emelnünk a „Cserépvásár Zsögödön” és a „Jászó gyerekek” című képeket egész feltelozásuknak, vonalrendszerüknek és színharmóniájuknak sajátosan székel kifejezővel.

A főváros művészarsadalma és műértő közönsége nagy várakozással tekintett Nagy Imre kiállítására. Feléde a valóság a várakozást is fölülmulta. Erdély egyik legjobbját várták s az egész magyar művészet egyik legjobbját ismerték meg.

Fáy Aladár,
festőművész-tanár.

Megalakult az országos újságíró- egyesületek uniója

Bécs. (NTI.) Bécsben ünnepélyesen megnyitották a nemzetközi sajtóügyi intézetet. Ebből az alkalomból Weiss, a német sajtó birodalmi szövetségének elnöke, bejelentette az országos újságíró egyesületek uniójának megalakulását. Ebben az unióba tömörült Németország, Olaszország, Magyarország, Románia, Szlovákia és Horvátország újságíró egyesülete. Az unió első elnökévé Weisz Vilmost, a német sajtó birodalmi szövetségének

elnökét választották meg. Alelnökké Gugliemetti olasz nemzeti tanácsost, vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihályt és Gregorian román főszerkesztőt hívták meg Dietrich sajtófőnök üdvözölte a sajtóközösségeket. Ebben a tömörülésben immár az egész világ előtt kifejezésre jut az az elhatározás hogy a sajtó a megújulásra irányuló munkában egységesen működik. A sajtófőnök ezután vázolta a sajtó fejlődését munkáját és a jövő feladatait.

Ünnepélyesen fogadják Budapestben a harctérről hazatérő katonákat

A MTI jelenti: A szovjet elleni háborúból a felváltások után visszatért csapatokat ünnepélyesen fogadják vasárnap délelőtt. A Legfelsőbb Hadur

képviselője vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Hősök Terén megsejmelíti a hazatért csapatokat, amelyek azután díszmenetben vonulnak el.

Az 1919-1920 évfolyambeliek utósorozása

Nagyvárad város katonai ügyosztálya a következő felhívást adta ki:
Felhívom mindazon egyéneket, akiknek keresetképesége a sorozóbizottság előtt állapítandó meg, valamint az elmaradt sorozáson bármilyen okból meg nem jelent 1919-1920. évfolyambeli születésűeket, hogy az 1941. de-

cember 18-án megtartandó utósorozáson a saját érdekében okvetlenül jelenjenek meg. Az utósorozás legfeljebb 8 órákor kezdődik a Markovits lakta utcában, Horthy Miklós-ut 26. sz. alatt. Nagyvárad, 1941. december 12. Dr. Gyapay sk., h. polgármester.

Női- és férfi

ruhák festésében, tisztításában

Végh

legolcsóbb

textilvegyszeti üzem.

Bémer-tér 2 Szent László-tér 14,
Lilium-utca 13. szám.

Felhívás az iparosokhoz

Fel hívjuk az alábbi iparosok figyelmét arra, hogy a kedvezményes megadóztatásuk érdekében 1941. évi december hó 15-től 20-ig, délután 3 és 6 óra között az Ipartestület forgalmi termében saját érdekében feltétlenül jelenjenek meg:

1. Azon iparosok, akik 1941. évben segédet, vagy tanoncot nem alkalmaztak.

2. Akik egész éven át segéd nélkül két tanonccal dolgoztak.

3. Akik egész éven át csak egy segédet, vagy egy tanoncot alkalmaztak.

Nem vehetők fel a jegyzékbe a következő iparosok és így ezek ne is jelentkezzenek:

Autógarasztulajdonos, autófuvaro-

zó, borbély, bérkocsis, eselédelhelyező, cementes, cukrász, fogtechnikus, fuvaros, fűnyképsz, fodrász, fagyalkészítő, gőzmosóda, kifőző, kocsmáros, képfestő, kéményseprő, molnár, mészáros és hentes, mészégető, manikűrös, masször, órá és ékszerész, pedikűrös, pék, ruhatisztító, szállítási vállalkozó, téglaégető és vendéglős.

Társasviszonyban lévő iparosok egy tétel alatt adóztatnak és így a jegyzékbe is egy tétel alatt szerepelnek.

Nyomatékosan fel hívjuk tehát iparosaink figyelmét, hogy ezen fontos jegyzékbe való felvételük érdekében a fenti napok bármelyikén feltétlenül jelentkezzenek, hogy kedvezményesen legyenek megadóztatva.

Az Ipartestület elnöksége.

Mielőtt szörmét, bundát vásárol,

keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.

Külföldi szörmékben, kész bundákban nagy választék.

Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

Zongorák, harmonikumok

hangolását és javítását garancia mellett, elsőrangú kiviteiben szakemberrel végzi magas állami kitüntetésekkel országosan elismert

JURASZIK

Zongora, orgona és harmonikum

készítő üzeme. Szent László-tér 4.

Telefon: tárcaszáni 25-16

27-23 kérti 80.

Szerbiában bezárták az összes falusi kocsmákat

(Belgrád.) Nedics Milán szerb miniszterelnök rendeletet adott ki, amellyel bezárta az egész országban a falusi kocsmákat. A rendelet hosszabb indokolást tartalmaz s élesen kifakad a régi jugoszláv rendszer nemtörődömsége ellen, amely gombamódra szaporította a községi kocsmákat. A falusi vendéglők pedig az erkölcs telenség, a léhaság, a munkaméltóság melegágyai voltak s ezeket akarja a szerb kormány kiirtani. A rendelet utolsó szavai szerint Jugoszlávia összeomlásáért is sokban felelősek a kocsmák, amelyekben a nép megtanulta a semmizetvést és a téllenséget.

Egyszerűsítik és gyorsítják az állampolgársági bizonyítványok kiadását

A Magyar Tudósító jelenti: Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter már tárcája költségvetésének tárgyalása során bejelentette, hogy a közigazgatási eljárás reformját készíti elő. Ennek keretében merült fel az a terv is, hogy gyorsítani kell az állampolgársági bizonyítványok megszerzésének módját. Eppen ezért azt tervezik, hogy az állampolgárság igazolásának ügyét a törvényhatóságok első tisztviselőjére bízzák. Az alispán, illetve a törvényhatósági jogú város polgármestere alapítja meg a kérvényező jogosultságát és amennyiben a törvényes előfeltételeknek megfelel, kiállítja részére az állampolgársági bizonyítványt. A belügyminisztériumnak hatáskörében ezentul az állampolgársági ügyekkel kapcsolatban csak a honosítás, visszahonosítás, az 1939. IV. tc. hatálya alá eső egyének állampolgársági ügye, az állampolgárságok fenntartásának kérdése és még több különösebb intézkedést igénylő állampolgársági ügy elintézése marad. Ugy tervezik, hogy a közigazgatásról szóló törvényjavaslatot az országgyűlés a jövő év első nyelvében tárgyalja és 1942. március 1-i hatállyal remélhetőleg már életbeléptetik az új rendelkezéseket. Az állampolgársági bizonyítványokat tehát ezentul egyszerűen és gyorsabban lehet megszerezni és a belügyminisztérium hatáskörébe utalt ügyek száma lényegesen csökkenni fog.

EMELTÉK AZ ELELMISZERÁRAKAT SVÉDORSZÁGBAN. Mint Stockholmból jelentik, Svédországban a decemberi élelmiszeradagolásban eldöntötték, hogy a zsiradék feleresze fejében margarint szolgáltatásnak ki. A margarin, a vaj, valamint egyéb élelmiszerárakat emelték. A do hányárakat 40 százalékkal emelték. Minden gyógy-emulzót lefoglaltak (MTI)

Testvéredért teszed — jó üzletet is kötsz vele! Vásárolj 4%-os Erdélyi Nyereménykötvényt!

RÁDIO

SZERDA, DECEMBER 17.

- 6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek — Közlemények — Étrend Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Áruházi arcvasások. Irta Hamvas József. Felolvasás.
10.45 Dolgos erdélyi hétköznapok. — Gergely Pál dr. előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.30 Országos Postászenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
17.15 Rádiózenekar.
17.40 Az építkezések gépészeti berendezéseivel kapcsolatos mai tendenciák. Magyar Kálmán miniszteri osztálytanácsos előadása.
18.20 Honvédműsor.
19.00 Hírek

Karácsonyi vásár ASZODINÁL

- Hőfehér csemege dióbél kg. P. 8.—
Gyönyörű aranymazsola „ 5'69
Idei nagyszemű meggyoróbel „ 11.—
Nagyszemű édes mandula „ 11.—
Gyönyörű kék mák „ 2'30
Elsőrangú szilva- és gyümölcszegek, prima főzőcsokoládék teasütemények.

Szaloncukor nagy választékban minden ízben
Csokoládé figurák, karácsonyfadeszek, csillagszórók, gyertyák, aranyszálak.

Nézzé meg
ragyogó kirakatainkat!

ASZÓDI SASPALOTA

- 19.20 Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
19.40 Olasz est.
20.20 Külügyi negyedóra.
21.40 Hírek.
22.10 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
23.25 Hanglemezek.
24.00 Hírek

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 18.

- 6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek — Közlemények — Étrend Hanglemezek.
10.00 Hírek.

Női hácsizmák
megérkezett

Reichard Dezső és fia

- 10.26 Somlay Károly elbeszélés: Pet olvasás.
10.45 Külföldi híradó Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 A Mária Terézia 1. honvédyal-

Karácsonyra

Kegyűgyakat

Szépirodalmi könyveket
Mesés könyveket
vásároljunk az

Orszem
könyvkereskedésben

Szállási Dezső-u. 1-3. Sziloház mögött

- ezred zenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Vidák József cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.20 Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
16.15 Ruzsin hallgatónknak.
15.00 Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerek.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Horváth József énekel.
17.45 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
18.10 BSZKRT-zenekar.
18.50 A honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnökségének közleménye.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Horváth Jenő jazz-negyese.
19.40 Hangképek vitéz nagybányai Horthi Istvánné karácsonyi szertetsomagjainak indításáról.
20.00 Kóczé Antal zenekara.
20.20 Mórincz Zsigmond elbeszélése.
20.40 Mozart zongoraversenyei.
21.40 Hírek.
22.10 Szórakoztató hanglemezek.
23.25 Sarai Elemér cigányzenekara muzsikál Varga Imre énekel.
24.00 Hírek.

PÉNTEK, DECEMBER 19.

- 6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek — Közlemények — Étrend Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Ruzsin hallgatónknak.
10.45 Hogyan táplálja a fiatal anya csecsemőjét. Barabás Zoltán dr. egyetemi magántanár orvosi előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Sthymmel Miklós tánc- és szalonzenekeze.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
14.30 Hírek.
15.00 Árfolyámhírek, piaci árak.

- 15.20 Szabó Sándor hegedül.
15.40 Dávid Iván elbeszélése.
15.50 Első Soroksári Iparos és Olvasókör dalkara.
16.15 Kádár Géza műszaki előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.15 Melles Béla-zenekara.
17.40 Sportközlemények.

- 18.10 Goethe lírája.
10.20 Az Operához december 17-én előadásának közvetítése: Traviata. Hangfelvétel.
21.40 Hírek.
22.10 Pertis Jenő cigányzenekara.
23.25 Híres filmdalok.
24.00 Hírek.

Karácsonyra ajándékot vásároljon

„PETT“ (Petrovics és fiai)
csokoládégyár fióküzleteiben
„BULEVARD“ Rákóczi-ut 1 és Rákóczi-ut 3 sz.
Gyár és raktár: Teleki-ut 28 sz.
Olcsó árak! Telefon: 16-05.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Szoba, konyhas lakás kiadó. Gorove István-u. 5. 843

Adas-vétel

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár használt ferfiruha üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek órák, akasztó javítok Gyenge István ékszerész. Rákóczi-ut 19.

Magánház eladó Peterdi-u. 8. Árpád vezér-ut mellékutcája. 836

Briliánst, régi ékszerért magas arat fizetek Tarjan ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Korcsolya homorú élezes, zippzár javítás. Szilágyi Dezső-u. 6. Singer műszerész. 700

Korcsolyát, kerékpárt, varrógépet veszek bármilyen állapotban magas árral. Nikkelezés, köszörülés, cecre. Kiss Béláné műszaki üzlet, Mussolinij-tér 10. 817

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész. Nagyvárad. Rákóczi-ut 6.

Nagy asztaltűzhely, nagy tükör, márványlappal, szalongarnitúra eladó. Hitler Adolf-u. 23. Keszytűs. 837

Jómeneteli fodrászüzlet eladó. Gróf Csáky L-u. 33. Köteles. 838

Gömbös Gyula-utca közelében telket vennék dr. Dobay-Könyves ügyvéd iroda, Szaniszló-u. 4. Telefon 11-15. 839

Kombinált szekrény, henteser, asztal, állólámpa (majdnem újak), fekete ebédli olcsón. 10 órától 122.30-ig Lakatos-utca 9. 845

ARANYAT magas áron veszek
EZÜSTÖT Haslinger ékszerész
BRILLIÁNST Rákóczi-ut 8.

Központban bérház azonnal eladó, 60 ezer pengőért és több kisebb-nagyobb házak, szőlők, telkek. Tatainé, Szigligeti-u. 12. 848

Mindennemű arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-ut 4 szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Kifőzéshez nagyobb konyhadény és porcellán felszerelést keresek. Cim a kiadóban. 851

Azon szenvedő nőknek, kiknek gyomor-, vese-, máj- és méhsülyedések van, kitágult, lógós hasfal és sérv miatt, gyermekig vagy operáció után, valódi, jó orvosi **haskötőre volna szükségük**, de nincs módjukban rendes árat megfizetni; **karácsonyi kedvezményként**; rendkívül olcsó árért készít megfelelő orvosi **haskötőt** bármilyen bajra **KOVATS SÁNDORNE** haskötő specialista, (Szent Gellért-u. 10. Nilgész-telep), ha e hirdetésre hivatkozva, rendelnek.

Eladó 2-3 hold föld gyártelepnek, tehénészetnek alkalmas. Apáca-utca 28. szám. 847

Agybetét 2 darab teljesen új és ket-tős agyra való agyterítő eladó. Bimanczy-utca 7. III. em. ajtó 12. 850

Különféle

Mindennemű **endízesi** békebeli selymekkel kifogástalanul elkészít. **JURICKAY** Szent János-utca 41.

Kitűnő házikoszt olcsón kapható, — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5. 840

Kisebb befektetésű fűszerüzlet azonnaira átadó. Várady Zsigmond-u. 76. 846

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben, Szilágyi D. utca 5. 855

Fizető tanítványokat felveszek női ruha készítéshez. Kádárné, Szent János utca 4. 844

Allást keres

Gyermekszertető mindenek, tízhat éves, január 1-re alkalmazást keres. Szilágyi Dezső-u. 27. sz. 6. a. 849

Allást nyec

Varróleányok, önállóak felvételre Vadász nőiszalon, Hitler Adolf u. 11. 852

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.